

Anita Laakso

KULTTUURIMATKAILU KANNUKSESSA

Kannusta laulaen -kuorofestivaali kansainvälisyysnäkökulmasta

Opinnäytetyö

KESKI-POHJANMAAN AMMATTIKORKEAKOULU

Matkailun koulutusohjelma

Toukokuu 2011

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Yksikkö Ylivieska	Aika 22.5.2011	Tekijä/tekijät Anita Laakso
Koulutusohjelma Matkailu		
Työn nimi Kulttuurimatkailu Kannuksessa Kannusta laulaen -kuorofestivaali kansainvälisyysnäkökulmasta		
Työn ohjaaja Sirpa Soukka	Sivumäärä 40+2	
Työelämäohjaaja Projektityöntekijä Kaisa Hernesniemi		
<p>Opinnäytetyön tavoite oli tutkia kulttuurimatkailua ja sen luomia mahdollisuuksia. Työssä käsitellään kulttuurimatkailun toteutusta Kannuksessa. Esimerkkinä käytetään Kannusta laulaen -kuorofestivaalia, joka järjestettiin 6.–8.8.2010. Tapahtuman tavoite oli järjestää onnistunut tapahtuma, jossa viihtyvät esiintyjät ja myös yleisö. Kuoroja odotettiin esiintymään Venäjältä, Virosta, Unkarista ja Ruotsista.</p> <p>Tutkimuksen tavoitteena oli tuottaa uutta ja hyödyllistä tietoa kulttuurimatkailun kehitystyötä varten, sekä Kannusta laulaen -kuorofestivaalin järjestäjille. Tutkimuksessa selvitettiin ulkomaalaisten kuorojen viihtyvyys. Kehitystoimenpiteiden yhtenä tavoitteena oli vahvistaa Kannuksen kulttuurimatkailun näkyvyyttä ja vetovoimaisuutta. Tutkimus oli laadullinen ja tutkimusaineisto oli koottu kyselylomakkeen avulla. Kohderyhmänä tässä työssä oli virolainen kuoro.</p> <p>Työssä todettiin, että Kannuksen kaupungilla on hyvät mahdollisuudet kulttuurimatkailukohteena. Johtopäätöksenä voidaan todeta, että tapahtumaa tulisi myös kehittää. Onnistuneen tapahtuman järjestämiseen tarvitaan huolellisia suunnitelmia. Ulkomaalaiset kuorot viihtyivät Kannuksessa. He toivat mukanaan pienen osan omaa kulttuuria ja saivat unohtumattomia kokemuksia Kannuksessa. Kannusta laulaen -festivaali onnistui hyvin ja suunnitelmissa on, että tapahtumasta tulee jatkuva.</p>		
Asiasanat Kulttuurimatkailu, Kannusta laulaen -kuorofestivaali, kvalitatiivinen tutkimus, tapahtuma, kansainvälinen.		

ABSTRACT

CENTRAL OSTROBOTHNIA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES Ylivieska	Date 22.5.2011	Author Anita Laakso
Degree programme Tourism		
Name of thesis Cultural tourism in Kannus Kannus Sings Choir Festival from an International Perspective		
Instructor Sirpa Soukka		Pages 40+2
Supervisor Project worker Kaisa Hernesniemi		
<p>The aim of this thesis was to investigate cultural tourism and its possibilities. The subject of this thesis was the concepts and implementation of cultural tourism in Kannus. Kannus Sings international choir festival, which was organized in Kannus 6-8 August 2010 was used as an example. The intention was to organize a successful event and to offer a goodtime for listeners and performers. The performing choirs came from Russia, Estonia, Hungary and Sweden.</p> <p>The aim of this study was to produce new useful information for developing cultural tourism and for Kannus Sings event organisers. The purpose of this study was to find out, how foreign choirs enjoyed their stay in Kannus. One of the developing aims is to strengthen the visibility and attractiveness of cultural tourism in Kannus. The research method used in this study was a qualitative survey and the research material was gathered with a questionnaire. The target group was an Estonian choir.</p> <p>In this thesis it was found out that Kannus has good possibilities as a cultural tourism destination. In conclusion, it can be stated that the event would need to be developed. So big an event needs precise and elaborate plans in order to be successful. Visitors from Estonia enjoyed the time in Kannus. They brought with them a little part of their own culture and got memorable experiences from cultural Kannus. Because the event was successful, Kannus Sings festival may become an annual event.</p>		
Key words Cultural tourism, Kannus Sings choir festival, qualitative research, event, international.		

KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY

Kulttuuri	tarkoittaa yhteisön tai koko ihmiskunnan henkisten ja aineellisten saavutusten kokonaisuutta.
Kulttuurimatkailu	on matkailua, jonka syy tai sisältö on jotakin ihmisen aikaansaamaa.
EU	Euroopan unioni
MEK	Matkailun edistämiskeskus
Tapahtumabrief	on asiakirja, joka kerää yhteen sellaiset reunaehdot, joita tarvitaan kun tapahtumaa aletaan suunnitella.
Unesco	eli Yhdistyneiden kansakuntien kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestö on Yhdistyneiden kansakuntien alajärjestö. Sen tarkoituksena on edistää kansojen välistä yhteistyötä tieteen, kasvatuksen ja kulttuurin avulla. Unesco perustettiin vuonna 1945 ja siihen kuuluu 191 jäsenmaata.

**TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY
SISÄLLYS**

1 JOHDANTO	1
2 KULTTUURIMATKAILU KANNUKSESSA	3
2.1 Kannuksen matkailu ja kulttuurikohteet	3
2.2 Kannusta laulaen -kuorofestivaali	6
2.2.1 Kamarikuoro Maarja	7
2.2.2 Rossica-kuoro	7
3 KULTTUURIMATKAILU	8
3.1 Kulttuurimatkailu	8
3.2 Kulttuurin kohtaaminen ja sen vaikutukset	10
3.3 Kulttuurimatkailun ohjelmatuotteet	11
4 TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMINEN	14
4.1 Tapahtuman suunnittelu	14
4.2 Tapahtuman toteutus	15
4.3 Tapahtuman markkinointi	17
5 TUTKIMUSMENETELMÄ	20
5.1 Kvalitatiivinen tutkimus	20
5.2 Empiirinen tutkimus	21
5.3 Tutkimustulokset	23
6 PROJEKTIN TOTEUTUS	26
6.1 Ennen tapahtumaa	26
6.2 Varsinainen tapahtuma	28
6.3 Tapahtuman jälkeen	32
7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	33
7.1 Kehittämisehdotukset	37
7.2 Mitä projekti antoi minulle	38
LÄHTEET	39
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Kulttuurimatkailu on laaja matkailunala. Kiinnostus kulttuurillisia elämyksiä kohtaan kasvaa. Yhä useampi matkustaja on kiinnostunut oppimaan ja kokemaan uusia asioita matkustaessaan. Halutaan tutustua historialliseen kulttuuriin, joka on erilainen kuin oma kotiseudun kulttuuritarjonta. Kulttuuritapahtumien suosio on kasvussa. Varsinkin kesäisin, matkailijat ovat kiinnostuneita kulttuuritapahtumista.

Toiminnallisen opinnäytetyöni aiheena on kulttuurimatkailu Kannuksessa. Työssä käsittelen Kannusta laulaen -kuorofestivaalia kansainvälisyysnäkökulmasta. Aiheen idea tuli, kun minut pyydettiin kääntämään kutsuja ulkomaalaisille kuoroille. Toimeksiantaja on Kannuksen kaupunki, joka oli yhdessä Kannuksen seurakunnan kanssa tapahtuman järjestäjä. Olin kansainvälisen työryhmän jäsen ja sain olla mukana kuorofestivaalin suunnittelussa ja toteutuksessa. Minun tehtäviin kuului myös oppaiden kouluttaminen ennen tapahtumaa ja olla itse oppaana Viron kuorolle.

Kannusta laulaen -kuorofestivaali järjestettiin 6.-8.8.2010 Kannuksessa. Kolmipäiväisessä tapahtumassa oli mukana kuoroja Suomesta sekä ulkomailta. Kamarikuoro Maarja saapui Virosta ja Pietarista saapui Rossica kuoro. Tapahtuma järjestettiin ensimmäistä kertaa ja sen tavoitteena on kehittää Kannuksen kulttuurimatkailua. Tarkoituksena on vahvistaa kulttuurimatkailun näkyvyyttä ja voimavaroja Kannuksessa. Opinnäytetyön teko on kestänyt noin vuoden. Suunnittelu ja valmistelut tapahtumaan alkoivat helmikuussa 2010. Koko prosessin ajan keräsin materiaaleja ja tietoja, kirjallista työtä varten. Tapahtuma toteutui elokuussa 2010. Työn kirjoittamisen aloitin tammikuussa 2011. Työssäni kuvailen yksityiskohtaisesti koko prosessia kansainvälisyysnäkökulmasta. Kerron suunnitelmista ja toteutuksesta, jotka olivat ulkomaalaisia vieraita varten.

Työssäni perehdyn tarkemmin Kannuksen kulttuurimatkailun kohteisiin, jotka liittyvät paikalliseen historiaan ja luontoon. Tarkoituksena on myös selvittää tapahtuman onnistuminen ulkomaalaisten kuorojen näkökulmasta. Tavoitteena on tuottaa hyödyllistä tietoa seuraava Kannusta laulaen -kuorofestivaalia varten. Tutkin Kannuksen kulttuurin merkitystä ja toteutusta kuorofestivaalin aikana.

Opinnäytetyöni teoreettinen osuus koostuu kahdesta eri osa-alueesta. Työn alussa määrittelen kulttuurimatkailua, sen vaikutukset ja ohjelmatuotteet. Lisäksi tässä osuudessa esitellään Kannuksen kaupunkia kulttuurimatkailun kohteena. Kerron tarkemmin kulttuuritapahtumasta eli Kannusta laulaen -kuorofestivaalista sekä ulkomaalaisista kuoroista, jotka osallistuivat tapahtumaan. Toinen osa-alue teoreettisessa osuudessa selvittää tapahtuman järjestämistä, mitä kaikkea tulee ottaa huomioon järjestelyissä ja suunnitteluprosessissa.

Laadullisen tutkimuksen tarkoitus on selvittää tapahtuman onnistuminen ulkomaalaisten kuorojen näkökulmasta. Tutkimuksen kohderyhmänä oli Maarjan kuoro, jossa on 33 kuoronjäsentä. Tiedonkeruu tapahtui kyselylomakkeen avulla ja havainnoimalla tapahtumaa. Palautteen saaminen oli tärkeää, koska siitä on mahdollisuus oppia seuraava Kannusta laulaen -kuorofestivaalia varten.

2 KULTTUURIMATKAILU KANNUKSESSA

Kannus on kaupunki, joka sijaitsee Keski-Pohjanmaan maakunnassa. Kannuksessa on 5737 asukasta ja pinta-ala on 510 km². Kannuksen keskusta sijaitsee Lestijoen varrella. Lähimmät kaupungit ovat Kokkola, Kalajoki ja Ylivieska, joihin on matkaa noin 40 km. Kannuksen naapurikunnat ovat Kalajoki, Kokkola, Sievi ja Toholampi. Kaupunki sijaitsee Pohjanmaan radan varrella ja useat junat pysähtyvät Kannuksen asemalla. (Kannuksen kaupunki 2010.)

2.1 Kannuksen matkailu ja kulttuurikohteet

Kannuksen sijainti liikenneyhteyksien näkökulmasta on hyvä, koska se sijaitsee Pohjanmaan radan varrella ja useat junat pysähtyvät Kannuksen asemalla. Kaupungin keskustassa on matkahuolto. Lähin lentokenttä on Kruunupyssä ja sinne matkaa on vain 63 km.

Kannuksen kaupunki tarjoaa monipuolista nähtävää ja koettavaa kaikenikäisille: löytyy erilaisia ravintolapalveluita, kuten lounasravintola Jokihelmi, ravintola Cavaliere, ravintola Sudenpesä, Krouvi Menomono ja Kotipizza. Majoitusta tarjoaa Kannus Hotelli Oy, jossa on 18 huonetta. Hotelli sijaitsee Kannuksen keskustassa, lähellä juna-asemaa ja matkahuoltoa. Kitinkannuksessa on 40 majoituspaikkaa päärakennuksessa ja 20 makupaikkaa lisärakennuksessa. Majoitustiloja tarjoaa myös Yli-Kannuksen kyläkeskus ja kurssi- ja leirikeskus Partio Jylhä. (Kannuksen kaupunki 2010.)

Kannuksen voimavarana on erilaiset kulttuurimatkailu kohteet, joihin liittyy historia ja ihmiset. Tärkein on Mäkiraonmäen museo- ja kulttuurikeskus. Mäkiraonmäki rakennuksineen muodostaa ainutlaatuisen kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti, erittäin arvokkaan kokonaisuuden. Se on entinen Kannuksen kirkonkylän keskus, joka koostuu pääosin alkuperäisistä rakennuskokonaisuuksista. Mäkiraonmäki on tuttua kotiseudun ympäristöä, kulttuurihistoriaa, joka on tarkoitettu lähellä asuville ihmisille ja matkailijoille. Matkailijat löytävät virkistystä kahvilasta tai lahjakamarista. (Matkailu Kannus)

Työväentalo on Mäkiraonmäen keskeisin ja suurin rakennus. Rakennus on toiminut Työväenyhdistyksen kokoustilana ja työväentalona. Nykyisin se on monien kulttuuritilaisuuksien pitopaikka ja alakerrassa on kokoustilat. Mäkiraonmäellä on Oskari Tokoi –museo, joka avattiin vuonna 1992, Oskari Tokoi –seuran toimesta. Museo on omistettu Oskari Tokoin elämäntyölle. Siellä on näytillä valokuvakokoelma, lehtileikkeitä, Oskari Tokoin kirjallista tuotantoa ja hänen kirjoituskoneensa. Kannuksen kotiseutumuseo avattiin vuonna 1958. Sitä on siirretty Lestijoen toiselle puolelle, mutta nyt se on taas lähes alkuperäisellä paikalla Mäkiraonmäellä. Museossa voi tutustua paikallisiin elinkeinoin, kuten maanviljelyyn, karjanhoitoon, metsästykseseen, kalastukseen ja tervanpolttoon. Esillä on tyypillisiä talonpoikaisia esineitä, naisten ja miesten käsitöitä ja muutamia kirkollisia esineitä. Kuntala on museoalueen nuorin rakennus ja siellä on toiminut kunnanvirasto, keskikoulu ja kirjasto. Joosepin talo on Mäkiraonmäen ensimmäinen talo ja on peräisin 1700 –luvulta. Tapion talossa on toiminut apteekki ja se on ollut myös venäläisten kasarmi. Aapon talo on alkuperäinen 1800-luvun puolella rakennettu talonpoikatalo. (Keskipohjalaisia museoita)

Mäkiraonmäellä sijaitsee Sofian lava, joka on Kannus-Seura ry:n rakentama. Lava on saanut nimensä J. P Sahlgrenin tyttären Sofia Österbergin mukaan. Lavalla järjestetään erilaisia kulttuuritapahtumia, kuten kesäisin keskiviikkoiset pihasoitot sekä muita esityksiä. (Matkailu Kannus)

Lisäksi Kannuksesta löytyy muita kulttuurikohteita, kuten Galleria Justus ja koulumuseo. Galleria Justus sijaitsee kaupunginviraston kellarikerroksessa. Tilassa on Justus Sarisalon pysyvä näyttely ja lisäksi kuukausittain vaihtuvat näyttelyt. Kannuksen koulumuseo sijaitsee monitoimitalolla, joka on entinen yhteiskoulu. Kyyseessä on maakunnan ainoa koulumuseo, jossa on kattava kokoelma. (Matkailu Kannus)

Eskolan kylän mielenkiintoiset nähtävyydet ovat: Eskolan kesäteatteri, Eskopuu Oy:n vanha raamisaha, Leppilammen historiallinen kylä sekä Eskolan metsärata. Eskolan metsärata toimi vuosina 1921–1961. Metsäratamuseo vaalii arvokasta metsärataperinnettä, joka merkitsi työtä ja toimintaa koko alueelle. Museon lisäksi alueella on veturi ja veturitalli. Mutkalammilta löytyy Hietajärven uimaranta, jonka

läheisyydessä on kivikautinen muinaiskohde. Välikannuksessa, Lestijoen varrella on Petäjän mylly. Vesimyllyt tarjosivat voimaansa viljan jauhamiseen, raudan valmistukseen ja kattopäreiden höyläämiseen. Myllyrakennus on 1700-luvulta, mutta se on kunnostettu vuonna 1914. Himangantien varressa, noin 13 km Kannuksesta on Niskankallio. Siellä on mahdollista grillata, kalastaa ja ihailia Niskankosken maisemaa. Mannilan luonto- ja eräpolku sijaitsee Kannuksesta kahdeksan kilometriä Himangan suuntaan. Polun varrella on Pirttijärven laavu ja lintutorni. (Matkailu Kannus)

Yli-Kannuksesta löytyy kaksi kulttuurikohdetta. Yli-Kannuksen kyläkeskus, joka on kaunis kulttuurihistoriallinen koulurakennus. Kyläkeskuksen tilat sopivat juhlien järjestämiseen, kokous- ja koulutus tilaksi ja jopa tilapäiseen yöpymiseen. Toinen kohde on Korpelan voiman patoalue, joka sijaitsee Lestijoen varrella. Se on maan toiseksi vanhin toiminnassa oleva vesivoimalaitos. Se on rakennettu vuosina 1919–1921. Alueella on Korpelan voiman museo ja maan pisin olemassa oleva uittoränni, joka toimii opastettuna virkistys- ja ulkoilureittinä. Patoalueella on kolme laavua, kioski, uimaranta ja kalastusmahdollisuus. (Kannuksen kaupunki 2010.)

Lestijoen kulttuurimaisemalle Kannuksessa on ominaista joen molemmin puolen reunustava viljelysmaa, perinteinen talonpoikanen rakennuskanta, sekä jokea seurailevat vanhat maantiet. Laaja maisema-alue muodostuu kahdesta erillisestä kokonaisuudesta. Pohjoisessa sijaitsee laaja viljelyalue, joka ulottuu Kannuksen keskustasta pohjoiseen Niskakoskelle. Keskustan eteläpuolella sijaitsee pienempi maisema-alue Heiniemestä Polvikoskelle. (Keskipohjalaisia museoita)

Kannuksen kirkko on rakennettu vuonna 1817 Heikki Kuorikosken johdolla. Se on Kannuksen kolmas puukirkko. Se sijaitsee keskeisellä paikalla Kannuksen keskustassa, Lestijoen läheisyydessä. Professori Heikki Hankan mielestä Kannuksen kirkon alttaritaulu on suomalaisen maalaustaiteen 1800-luvun alun mallitapaus ja sillä on merkittävä historiallinen arvo. Kesäisin Kannuksen kirkko toimii tiekirkkona. (Kannuksen seurakunta 2010.)

2.2 Kannusta laulaen -kuorofestivaali

Kannusta laulaen on kuorofestivaali, joka on Kannuksen kaupungin, Kannuksen seurakunnan ja paikallisen yhdistyksen järjestämä. Festivaali järjestettiin 6.–8.8.2010 Kannuksessa. Hankkeen tarkoituksena on paikallisen ja alueellisen yhteisöllisyyden ja elämänlaadun parantaminen. Ja se onnistuu verkostoitumalla eri toimijoiden kesken. Kolmipäiväisen kuorotapahtuman tarkoitus on tarjota kuoroesityksiä kaikille ikäluokille ja monenlaiseen musiikkimakuun. Lisäksi tapahtuman tavoitteena on innostaa ihmisiä lauluharrastuksen pariin. Hallinnosta ja taloudesta vastaa Kannuksen kirkkokuoro ry. Tapahtumalle on haettu EU:sta tukea, joka mahdollistaa riittävän laajan näkyvyyden ja monipuolisen kuoromusiikin esille tuomisen. Tavoitteena on saada Kannukseen vähintään 3000 kuoromusiikin kuuntelijaa. Keski-Pohjanmaa on perinteisesti vahva kuoromaakunta ja sen takia on tarkoitus saada kattava kuorokooste omalta alueelta laulamaan yhdessä ja erikseen sekä kuulemaan toisia.

Esiintymismahdollisuuksia ja –paikkoja on 20, esimerkiksi pankit, kaupat, ravintolat ja muut paikat. Ulkoilmaesiintymisten paikat ovat tori, Sofian laululava, Eskolan kesäteatteri ja Poleenharjun kalliolouhos. Kokonaisuuden takaavat perjantai-illan Club For Five –konsertti, lauantain nuorisokonsertti ja Poleenharjun kalliolouhoksen konsertti. Lisäksi kuorojen välinen kuorokatselmuskilpailu ja tähtikuorojen konsertit ovat lauluviihdettä parhaimmillaan. Mukana oli Tartu Mikkiin Sami Hintsanen, joka juonsi kuorojen välistä kilpailua. Nuorisokonsertissa esintyi X-Factorista tunnettu Enchant. Tapahtumassa hyödynnetään valtakunnallisia haku-kanavia ja Kannuksen kaupungin kansainvälistä ystävyystoimintaa. Kuoroja on lupautunut tulemaan Venäjältä, Unkarista, Virosta ja Ruotsista.

Tapahtumaan osallistuivat ulkomaalaisista kuoroista Viro ja Venäjä. Ruotsin ja Unkarin kuorot peruivat tulonsa ennen kuorofestivaalia. Vuonna 2012 järjestetään seuraava Kannusta laulaen -kuorofestivaali.

2.2.1 Kamarikuoro Maarja

Kamarikuoro Maarja on kotoisin Virosta, pienestä kaupungista Polvasta. Se on Kannuksen ystävyyskaupunki. Kamarikuoro Maarjan historia ulottuu vuoteen 1989. Kuoronjohtaja on Ester Rattasepp. Vuonna 1997 maaliskuusta alkaen kuoro toimii itsenäisenä yhdistyksenä ja kuoron virallinen nimi on Põlva Vaimuliku Laulu Seltsi Kammerkoor Maarja. Kuorossa oli alussa 14 laulajaa ja tällä hetkellä kuorossa on 30 jäsentä. Vuosien aikana kuorolle on vakiintunut oma suunta, ohjelmistoon kuuluu pääasiallisesti hengellinen musiikki. Kuoro esittää myös Viron vanhempia lauluja ja nuoremman sukupolven sävellyksiä. Kuoro esiintyy säännöllisesti kirkoissa ja muissa kulttuurikohteissa, hyväntekeväisyyden merkeissä. Kuoro osallistuu Viron isoihin laulujuhliin. Kuoro esiintyy kotimaassa, sekä on osallistunut konsertteihin ulkomailla, kuten Saksassa, Itävallassa, Sveitsissä, Ruotsissa, Suomessa, Norjassa ja Venäjällä. Tämä on kuoron toinen vierailu Kannukseen. (Rattasepp 2010.)

2.2.2 Rossica-kuoro

Rossica-kuoro on kotoisin Pietarista ja kuoro perustettiin vuonna 1978. Vuodesta 1980 vuoteen 1994 kuoro esitti Venäjän hengellistä musiikkia historiasta. Useita vuosia Rossica-kuoro oli ainoa säännöllinen esiintyjä, joka esitti venäläistä ikivanhaa musiikkia. Nyt kuoron ohjelmistoon kuuluu muinainen venäläinen hengellinen musiikki, klassinen musiikki ja erilainen Länsi-Euroopan musiikki. Valentina Kopylova on kuoron perustaja ja on edelleen pysyvä taiteellinen johtaja ja kuoron kapellimestari. Kuoro esiintyy eri rakenteissa, kuten koko kuoro (25 laulajaa), laajentuneena kuorona (36 laulajaa), mieskuoro (14 laulajaa) ja naiskuoro (8 laulajaa). Viime vuosina Rossica-kuoro on tehnyt useita matkoja Japaniin, Saksaan, Ruotsiin, Italiaan, Espanjaan ja Ranskaan. Kuoro on osallistunut eri maiden festivaaleille ja eri festivaaleille Venäjällä. (Rossica choir)

3 KULTTUURIMATKAILU

Kulttuuritoiminta voidaan liittää matkailullisiin tarkoituksiin. Tapahtumilla houkutellaan matkailijoita, jotka käyttävät kunnan palveluja. Käyttämällä majoitus- ja ravitsemuspalveluja matkailijat tuovat paikkakunnalle ulkopuolista rahaa.

3.1 Kulttuurimatkailu

Lauri Rauhalan mukaan käsite kulttuuri on monitulkintainen ja sisällöltään suuresti vaihteleva. Sana tulee latinan sanasta "cultura" ja se tarkoittaa viljelyä. Aluksi sitä käytettiin merkityksessä "cultura agri" eli pellon viljely. Myöhemmin oli kuvaannollinen merkitys "cultura animi" eli hengen viljely. Nykyisin kulttuurilla tarkoitetaan henkistä viljelyä ja siitä saatuja tuloksia. (Rauhala 2009, 12 – 13.)

Kulttuurimatkailu-käsite on laaja ja se liittyy moneen matkailun osa-alueeseen. Kaikki, mikä on ihmisen luomaa, on kulttuuria. Kun matkailun syynä tai sisältönä on jotakin ihmisen aikaansaama, sitä voi sanoa kulttuurimatkailuksi. (Verhelä & Lackman 2003, 161.)

Vuoriston sanojen mukaan luonto ja kulttuuri ovat raaka-ainevaroja, josta matkailuelinkeino "jalostaa" matkailutuotteita. Kulttuuriympäristö on maisemallisia tai toiminnallisia kohteita. (Vuoristo 2002, 206.)

Matkailun edistämiskeskus määrittelee kulttuurimatkailua seuraavasti, että kulttuurimatkailussa tuotetaan alueellisia ja paikallisia kulttuurin voimavaroja. Tarjotaan matkailutuotteita ja – palveluja paikallisille ja alueen ulkopuolisille ihmisille liiketoiminnallisilla perusteilla. Kulttuurimatkailun tavoitteena on luoda elämyksiä, tutustua kulttuuriin voimavaroihin, oppia niistä ja osallistua niihin. Näin vahvistetaan sekä omaa että muiden ihmisten kulttuurien ymmärrystä ja arvostusta. Kulttuurimatkailu voimavaroja ovat: historia, kulttuurimaisemat, rakennettu ympäristö, arkeologiset kohteet, taide, museot, tapahtumat, kieli, käsityö, maut, perinteet, tavat, arvot,

elämäntyyli, uskonto sekä saavutukset tieteessä, taiteessa, teknologiassa ja elinkeinossa. (MEK 2011.)

Kulttuurin ja turismin suhde on monitahoinen. Kulttuuri on voimavara, jota turismiteollisuus hyödyntää ja työstää omien tarkoitusperiensä mukaan. Turismin ja kulttuurin suhde ei ole yksipuolinen. Kulttuurit käyttävät turismia hyväksi omien päämäärien toteuttamiseksi. Erilaisuuden ja uutuuden vuoksi turismiteollisuus on usein koettu uhkaksi perinteiselle kulttuurille. (Petrisalo 1995, 140.)

Kulttuuri on jatkuvassa muutostilassa oleva prosessi. Se ei ole vain aikaisemmilta sukupolvilta opittua eikä perinnäistä. Se ei välttämättä ole sidoksissa tiettyyn yhteiskuntaan, ryhmään eikä alueeseen. Kulttuuri pohjautuu menneeseen ja olemassa olevaan. Se on myös luovaa toimintaa, jossa tulkitaan menneisyyttä ja nykyisyyttä. Kulttuuria työstetään ja uudistetaan jatkuvasti. (Petrisalo 1995, 143.)

Kulttuurimatkailun tavoitteena on elämysten tuottaminen. Elämys on moniaistinen, positiivinen ja kokonaisvaltainen tunnekokemus. Se tuottaa henkilökohtaisen muutokokemuksen. Korkeakulttuurin tuotteet, kuten museot, konsertit, tapahtumat ja näyttelyt, tuottavat elämyksiä. Myös vanhat perinteet ja paikallinen elämäntapa ovat suurimmassa määrin kulttuuria. Elämyksiä voivat tuottaa kulttuurikohteet, erilaiset tapahtumat, suomalainen arkielämä. (Vanhamäki 2008, 11.)

Kulttuuripalvelut lisäävät paikkakunnille matkailullista vetovoimaisuutta. Se on kilpailutekijä matkailun edistämisen näkökulmasta. Kunnat hyötyvät kulttuuripalveluiden aluetaloudellisesta tulovaikutuksesta. Kulttuuriturismin ansiosta työvoiman kysyntää kasvaa ja se lisää yritysten voittoja aluetaloudessa. (Malmi 1995, 149.)

Suomen vahvuuksia kulttuurin osalta ovat nykyajan ja historian sujuva vastakohtaisuus, idän ja lännen kohtaaminen, teknologia, suomalainen elämäntapa ja luovuus. Suomi ei kuitenkaan ole tunnettu kulttuurimatkailukohteena. Syy siihen on se, että kulttuurikohteilla ei yksinään ole riittävästi kansainvälistä vetovoimaa. Tarjolla on pääasiassa muutamia tunnettuja kulttuuritapahtumia. Kulttuurikohteiden resurssit ovat pieniä ja yhteistyötä matkailuyritysten kanssa tulisi kehittää. Suomessa kulttuurimatkailun tietopohja on yleisesti ottaen heikko. Suomalainen kult-

tuuri ja elämäntapa ovat kiinnostava aihe ulkomaalaisille matkailijoille. (Kulttuuri-
matkailun kehittämisstrategia kansainvälisille markkinoille 2009 – 2013, 3.)

3.2 Kulttuurin kohtaaminen ja sen vaikutukset

Usein on ongelmana se, mikä on oikea määrä kulttuuria. Ulkomailta tai muusta kulttuuriympäristöstä tulevat asiakkaat, kokevat muutoksen omasta arkipäiväisestä elämästä. Asiakkaat joutuvat sopeutumaan kohdattaessa vierasta kulttuuria. Matkailutuotetta tai palvelua suunniteltaessa tulisi huomioida asiakkaan mahdollisuudet ja halu omaksua uutta kulttuuria ja paikallisuutta. (Verhelä & Lackman 2003, 166.)

Kulttuurimatkailijat hakevat yleensä aitoa paikallista kulttuuria, eikä keinotekoisia ja muualta siirrettyä kulttuuria. Luovuuden ja innovatiivisuuden ansiosta on mahdollista tehdä hyviä tuotteita käyttäen hyväksi paikallisuutta. Matkustajien on päästävää olemaan osa paikallisuutta, jotta he saisivat aidon kokemuksen. Palvelujen tuottajan tulee ottaa huomioon matkustamisen aiheuttamat muutokset kohteeseen tai kohdealueen kulttuurissa. Alkuperäiset kulttuuri-elementit eivät saisi kärsiä matkailun vaikutuksista. On vaara, että paikallisen kulttuurin edustajat oppivat miellyttämään asiakkaita ja niin he oppivat asiakkaiden tapoja, pukeutumista, kieltä, ruokatapoja jne. Sen seurauksena he siirtävät uudet asiat omaan toimintaan. Ajan myötä voi asiakkaiden kiinnostus vähentyä tiettyä kulttuuria kohtaan. Kulttuurimatkailu toimii paikallisväestön ehdoilla ja sen on oltava lisäarvo, joka antaa elinvoimaa paikallisyhteisölle. (Verhelä & Lackman 2003, 166 -167.)

Monet vetovoimaisimmat kulttuurikohteet ovat sellaisia kohteita, jotka tulisivat rauhoittaa harvinaisuuden tai erikoisluonteen vuoksi. Historialliset ja kulttuurikohteet ovat haavoittuvia ja matkailuelinkeinolla ei ole aina mahdollisuutta suojella kohteita. (Vuoristo 2002, 206.)

Jokaisella on oikeus omaan kulttuuriin. Unesco on kiinnittänyt huomiota kulttuuriperinnön suojelua koskeviin kysymyksiin. Unesco pyrki määrittelemään keinoja, joilla voidaan turvata perinne-kulttuurin olemassaolo, kehitys ja aitous. Tavoitteena on

myös estää väärennökset ja väärentyneen kuvan muodostuminen niistä yhteisöistä, joiden kulttuuria käytetään hyväksi kaupallisiin ja muihin tarkoituksiin. Kansoilla on oikeus päättää tavoista, joilla niiden kulttuuria käytetään hyväksi ja heillä on oikeus suojella omaa kulttuuria. (Petrisalo 1995, 142.)

3.3 Kulttuurimatkailun ohjelmatuotteet

Matkailua on vaikea jakaa luonto-, maaseutu-, kulttuuri- ja perinnematkailuksi. Nykyajan matkailija toivoo saman matkan aikana saavansa monenlaisia elämyksiä. On havaittu, että matkailijat arvostavat eniten siistiä ympäristöä, hyvää palvelua, puhdasta luontoa, kauniita maisemia ja turvallisuutta. (Borg, Kivi & Partti 2002, 65.)

Kulttuurimatkailun ohjelmapalvelut ovat kulttuuritapahtumien tuottaminen ja järjestäminen, asiantuntijanopastukset kulttuurikohteissa sekä kulttuuriin liittyvät draamatoteutukset. Taiteen ja viihteen mukaan ottaminen kulttuurimatkailuun antavat uusia ulottuvuuksia ja kasvattavat asiakkaiden mielenkiintoa. (Verhelä & Lackman 2003, 167.)

Kulttuuritapahtumia ovat jonkin taiteenlajin ympärille luodut tapahtumat, kaupalliset musiikitapahtumat sekä paikallista kulttuuria esittelevät ja juhlistavat tapahtumat. Nämä voidaan jakaa vielä sisällöllisesti pienempiin luokkiin. Esimerkiksi musiikitapahtumat voidaan jakaa klassisen musiikin, jazz- ja kansanmusiikitapahtumiin. (Pasanen & Hakola 2009, 12.)

Kulttuuritapahtumilla on tärkeä rooli talouden ja matkailun näkökulmasta. Suurin osa tapahtumista on riippuvaisia paikallisista kävijöistä mutta ne ovat myös alueen vetovoimatekijöitä ja nähtävyyksiä, jotka houkuttelevat matkailijoita muilta paikkakunnilta. Tapahtumia voidaan hyödyntää paikkakunnan elävöittäjinä. Toistuvan tapahtuman ja muuttuvan ohjelmiston avulla voidaan saada matkailijat palamaan paikkakunnille. Tapahtumat luovat ja muokkaavat paikkakuntien imagoja. Kulttuuritapahtuma voi saada aikaan positiivista huomiota paikkakunnilleen median välityksellä kansallisesti tai jopa kansainvälisesti. Niin tapahtumia voidaan hyödyntää

paikkakuntien markkinoinnissa. Tapahtumat voivat aikaansaada ja jopa vauhdittaa paikkakunnan kehittymistä ja paikkakunnalle kohdistuvia investointeja. (Pasanen & Hakola 2009, 16.)

Tapahtumamatkailu on hyvä aluekehitysväline myös pienillä paikkakunnilla. Se on mahdollista useiden positiivisten vaikutusten ansiosta. Tapahtumamatkailuun panostaminen on paikkakuntien kehittämisen näkökulmasta houkuttelevaa, koska pienillä tapahtumilla on mahdollisuus kehittyä suuriksi matkailuattraktioiksi. Se onnistuu, jos paikkakunta pystyy hetkellisesti huolehtimaan suurista matkailijamääristä. Kulttuuritapahtumat eivät välttämättä vaadi pitkän aikavälin investointeja tai uusien rakenteiden muodostamista. Tapahtumien avulla voidaan saada matkailijoita sellaisille paikkakunnille, joilla on muuten vähän nähtävyyksiä. (Pasanen & Hakola 2009, 17.)

Historia ja perinteet ovat yksi osa kulttuurimatkailua. Perinnematkailun ydin on perinne, jota markkinoidaan matkan keskeisimpänä sisältönä. Historiaan liittyviä matkailukohteita ovat museot, joissa esitellään esineistöä, paikallista historiaa ja sen vaiheita. Olennaisena osana on opastus matkailukohteissa. Esimerkiksi vanhat työtavat ja -välineet esitellään matkailijoille joissakin kotiseutu- ja käsityöläismuseoissa. Kulttuuriperintökohteisiin ja niiden toimintaan on saatu aikaan matkailijoita kiinnostavia ohjelmalveluita. Näissä kohteissa pyritään hyödyntämään alueen tai kohteen historiallinen ja arkkitehtoninen vetovoima. (Verhelä & Lackman 2003, 167–169.)

Kulttuurimatkailun vetovoimaksi on noussut luonnon ja kulttuurin perintö. Perinnöllä tarkoitetaan sukupolvelta toiselle perinnöksi siirtyvää aluetta, luonnonilmiötä, rakennelmaa, tapahtumaa tai muistoa. Perintöarvo löytyy myös hiljattain tapahtuneissa asioissa, kuten arkeologiset kohteet, taideaarteet, musiikkitapahtumat, uskonnolliset juhlat, taidekäsityöt, kielen opiskelu, kansanperinteet jne. (Borg ym. 2002, 62.)

Yksi paikalliskulttuurin osa on kesätapahtuma, joka järjestetään lähes jokaisessa kylässä ympäri Suomea. Se tapahtuma voi olla festivaali tai kyläjuhla, jonka tarkoituksena on tarjota huvia ja virkistystä paikallisille ihmisille ja matkailijoille. Sellai-

sissa tapahtumissa on epävarmuustekijöitä, kuten onko asiakkaiden tarpeet tyydytetty, suosivatko sääolot, onnistuuko markkinointi, ovatko esiintyjät oikeaan aikaan oikeassa paikassa, onko muita tapahtumia samaan aikaan samalle potentiaaliselle asiakaskunnalle. (Verhelä & Lackman 2003, 172–173.)

4 TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMINEN

4.1 Tapahtuman suunnittelu

Iso merkitys onnistuneen tapahtuman järjestämisessä on etukäteissuunnittelulla. Suunnittelu pitää aloittaa riittävän ajoissa. Kannattaa ottaa mukaan kaikki ihmiset, jotka osallistuvat tapahtuman toteutusprosessiin, koska näin saadaan erilaisia näkökulmia ja ideoita. Silloin myös kaikki henkilöt sitoutuvat paremmin tapahtuman tavoitteisiin ja tapahtuman onnistumisen todennäköisyys kasvaa. Suunnittelu on pisin vaihe, joka kannattaa aloittaa ajoissa.

Tapahtumabrief sisältää keskeiset kysymykset, jotka tulisi olla tiedossa tapahtumaa suunniteltaessa.

- Miksi tapahtuma järjestetään?
- Kenelle järjestetään?
- Mitä järjestetään?
- Miten tapahtuma toteutetaan?
- Millainen tapahtuma järjestetään?
- Ketkä toimivat isäntinä?
- Millaista tunnelmaa tavoitellaan tapahtumassa? (Vallo & Häyrynen 2003.)

Järjestäjillä on tärkeää huomioida tapahtuman tavoite, kohderyhmä, tapahtumapaikka, ajankohta, kesto, esiintyjät, ohjelma, isännät, materiaalit, budjetti ja tarjoilu. Etukäteen tulisi ottaa huomioon kutsutut vieraat. Heille tulisi suunnitella ajoissa tarvittavat palvelut, kuten kuljetus, majoitus ja ruokailu. Kun vieraat saapuvat ulkomailta, silloin on järjestettävä heille tulkkaus. (Vallo & Häyrynen 2003.)

Yleisötapahtumaa suunniteltaessa tulisi ottaa erikseen huomioon yleisö, yhteistyökumppanit, sidosryhmät, sponsorit ja organisaation oma henkilöstö. Projektiryhmän tehtävänä on ottaa huomioon näiden kaikkien ryhmien tarpeet, jotta tapahtuma olisi myös heidän kannalta onnistunut. Työn laatuun vaikuttavat positiivinen asenne, me-henki ja positiivinen työympäristö. (Kauhanen, Juurakko & Kauhanen 2002, 48–49.)

Tapahtuman järjestäjällä on vastuu tapahtuman turvallisuudesta. Esiintyjien, vieraiden ja yleisön turvallisuus tulisi ottaa huomioon jo suunnitteluvaiheessa. Turvallisuuden takaamiseksi tulisi tarvittaessa järjestää järjestyksenvalvonta, kulunvalvonta ja vartiointi. Ennen varsinaista tapahtumaa tulisi selvittää lupa- ja ilmoitusasiat. Kannattaa siten olla yhteydessä poliisi-, ympäristö-, pelastus-, terveys- ja rakennusviranomaisiin. (Kauhanen ym. 2002.)

4.2 Tapahtuman toteutus

Tapahtuman tai projektin toteutuksessa tarvitaan monenlaista osaamista. Yleensä tapahtumaa järjestämässä on monta henkilöä, joilla on osaamista taiteellisesta sisällöstä, markkinoinnista, tiedottamisesta, taloudesta, tekniikasta ja kenttätyöstä. Harvoin yksi ihminen hallitsee näitä kaikkia asioita. Tarvitaan tietenkin projektipäällikkö, joka valvoo projektin toteutumista ja aikataulujen pitämistä. Johtajan tulisi verkostoitua ja jakaa tehtäviä luotettavan työryhmän kanssa. Työryhmällä tulisi olla ammattitaitoa, innostusta, tiimityötaitoa, positiivinen asenne, motivaatiota ja sitoutumista projektiin. Kaikkien on pyrittävä samaan tavoitteeseen sisällöllisesti ja taloudellisesti, jotta tapahtuma onnistuisi. On hyvä pitää säännöllisesti kokouksia, että voisi seurata projektin kulkua. On tärkeä seurata hankkeen vaiheita, aikatauluja, resursseja ja kustannuksia. (Kauhanen ym. 2002.)

Tapahtuman sujuvuus on tapahtuman laatu. Siihen vaikuttavat asiat, joita ovat suunnittelu, kokemus ja matematiikka. Elävyyttä on mahdollista saada tapahtumaan yllätyksellisyydellä. Aina jokaisessa tapahtumassa tarvitaan jotain materiaaleja jaettavaksi. Ne tulisi suunnitella jo etukäteen ja on mietittävä, mitä materiaalia jakaa ja missä vaiheissa. Materiaaleina tarkoitetaan ohjelmaa, osallistujalistaa, esiintyjien materiaaleja, esitteitä jne. Tapahtumapaikan löytämiseksi olisi hyvä laittaa kylttejä, joiden avulla yleisö ja kutsuvieraat osaavat helposti tulla paikalle. Niitä on oltava mieluummin liikaa kuin liian vähän. Tapahtumaan sopivaan somistukseen voi käyttää ulkotulia, kukkia, koivuasetelmia, virallisia lippuja, ilmapalloja jne. Ilmoittautumis- ja vastaanottopisteessä on tärkeää joustava ja huomaavainen palvelu. Tapahtumassa voi olla kattotapahtuma, joka on julkinen tapahtuma johon organisaatio hankkii lippuja ja se on oman tapahtuman sisäänrakennettu tapahtuma.

Se voi olla esimerkiksi konsertti, teatteriesitys, urheiluottelu tms. (Vallo & Häyrinen 2003.)

Musiikkitapahtuman tehtäväluettelo

- Projektiryhmän kokoaminen
- Järjestäytymiskokous
- Tapahtuman sisällön ja imagon suunnittelu
- Talousarvion laatiminen
- Tapahtumapaikan suunnittelu ja varaaminen
- Rahoitusjärjestelyt
- Markkinoinnin suunnittelu ja toteutus
- Aikataulutus
- Esiintyjien varaaminen
- Rakenteiden tilaaminen (lavat, teltat, tekniikka jne.)
- Oheispalvelujen organisointi
- Ennakkomyynti
- Tapahtuman eri osien läpikäynti ja varmistus
- Tapahtuman toteuttaminen
- Palautteen kerääminen ja itsearviointi
- Tapahtuman purkaminen
- Jälkihuolto ja palaute. (Kauhanen ym. 2002, 100–101.)

Aikatauluja laadittaessa kannattaa miettiä tehtävien suoritusjärjestystä ja niiden keskinäistä riippuvuutta. Joskus tehtäviä voi jäädä pois tai tulla uusia tehtäviä lisää, joskus tehtävät vaihtavat paikkoja projektissa. Työryhmän tulisi valmistautua joustavuuteen, koska kaikki ei mene aina niin kuin on suunniteltu. (Kauhanen ym.2002.)

Hankkeessa on resursseja, joiden tulisi liikkua aikataulujen mukaan. Niiden tulisi olla käytettävissä juuri silloin kun niitä tarvitaan. Resursseja ovat raha, ihmisten työpanokset, koneet, laitteet, tilat ja materiaalit. Tapahtumalla on taloudelliset tavoitteet ja kustannusohjauksen tehtävä on projektin mahdollisimman edullinen toteutus. Kustannusohjauksen keskeiset asiat ovat kustannusarviointi, hankeen ta-

lousarvio, aikataulun ja kustannusten optimointi, kassavirtalaskenta, kustannusraportointi, ohjauspäätökset ja jälkilaskenta. Kannattaa siten miettiä, mitkä asiat tehdään itse ja mitkä teetetään alihankkijoilla. Hankintoja suunniteltaessa tulisi huomioida edullinen hankintahinta, laatu, ympäristönäkökohdat ja riittävä ajallinen pelivara. Hankinnoille tarvitaan riittävästi aikaa, että voi verrata tarjouksia, myös niiden laatua ja luotettavuutta. (Kauhanen ym. 2002.)

4.3 Tapahtuman markkinointi

Tapahtumamarkkinointi on varsin uusi käsite ja siitä on erilaisia määrittelyjä. Yleisesti ottaen se tarkoittaa strategisesti suunniteltua pitkäjänteistä toimintaa, jossa yhteisö tai yritys viestii valituiden kohderyhmien kanssa. Sidosryhmät kohdataan ennakkoon suunnitellussa tilanteessa ja ympäristössä. Viestin aiheena on elämyksellinen tapahtuma. Se on tavoitteellista toimintaa ja sen ansiosta rakennetaan ja vahvistetaan yrityksen imagoa tai tuotteiden ja palvelujen brandia. Tapahtumamarkkinointi on oltava osa organisaation muuta markkinointiviestintää. Se on intensiivisempi ja henkilökohtaisempi kuin perinteiset markkinointiviestintävälineet. (Vallo & Häyrinen 2003, 24–31.)

Yksittäisen tapahtuman tavoitteena voivat olla esimerkiksi kehittää yrityskuvaa, hankkia näkyvyyttä, lujittaa nykyistä asiakassuhdetta, esitellä/ myydä tuotteita, hankkia uusia asiakkaita tai yhteistyökumppaneita, motivoida, kouluttaa henkilökuntaa jne. Tärkeintä on, että organisaation sisällä osataan vastata kysymykseen, miksi tapahtuma järjestetään ja kenelle se on suunnattu. Markkinoinnin välineitä ovat mainonta, henkilökohtainen myyntityö, menekinedistäminen ja suhde- ja tiedotustoiminta. (Vallo & Häyrinen 2003, 24–31.)

Markkinoinnin tavoitteena on tapahtuman kauppaaminen ja on tärkeää saada paikalle yleisöä, jotta hanke olisi kannattava ja tapahtuma onnistunut. Tapahtumaa pitäisi osata markkinoida oikealle kohderyhmälle käyttäen oikeata imagoa: tulisi myös huomioida kilpailevat seikat ja oikea ajankohta. On mietittävä, mikä myyntikanava tavoittaa kohderyhmän tehokkaimmin ottaen huomioon kustannukset, tu-

lokset ja markkinoinnin ajankohdan. Lippuja kannatta jo myydä ennakkoon, koska se helpottaa tapahtuman rahoitusta. (Kauhanen ym. 2002, 113.)

Tapahtumaa on vaikea markkinoida ilman henkilökohtaista myyntityötä. Tapahtuma tulisi myydä usealle taholle. Tapahtumaa ei saada myytyä pelkällä tiedottamisella ja mainonnalla. Usein vain pieni osa yleisöstä ostaa lipun vasta tapahtumaan tullessa. Sen takia on tärkeää henkilökohtainen ennakkomyynti. Markkinoinnista vastaavan on tehtävä sopimukset myyntikanavaan kuuluvien organisaatioiden kanssa. On sovittava etukäteen, minkälaista tiedottamista ja markkinointia myyntikanava tekee ja milloin. (Kauhanen ym. 2002, 114.)

Kannattaa pitää säännöllisesti yhteyttä keskeisiin sidosryhmiin ja joukkotiedotusvälineisiin koko tapahtuman ajan. Järjestäjän näkökulmasta keskeiset sidosryhmät ovat: oma taustayhteisö, vuokranantajat, sponsorit, myyntikanava, artistit, palvelujen tuottajat, rahoittajat, lehdistö, radio, tv ja maakunnalliset yhteisöt. Sidosryhmien edustajat pidetään koko ajan tietoisina siitä, missä mennään ja mitä tapahtuu. Sidosryhmät kannattaa varustaa asianmukaisella materiaalilla, jota he voivat jakaa edelleen ennen tapahtumaa tai sen jälkeenkin. Esimerkiksi, jos tapahtuma aiotaan toistaa seuraavana vuonna, on tärkeä jakaa materiaaleja vielä tapahtuman jälkeenkin. (Kauhanen ym. 2002, 115.)

Myös sisäisellä ja ulkoisella tiedottamisella on iso merkitys. Sisäinen tiedottaminen on tarkoitettu organisaation omalle henkilöstölle, esiintyjille ja alihankkijoille. Ulkoisen tiedottamisen kohderyhmänä ovat potentiaaliset asiakkaat, myyntikanavat ja joukkotiedotusvälineet. Sisäisen tiedottamisen sisältö on yksityiskohtaisempaa kuin ulkoisen. Kannattaa panostaa sisäisen tiedottamiseen, koska se luo toiminnallisesti paremman tilanteen ja motivoi omaa väkeä tehokkaasti. Oma työryhmä tuntee, että heitä arvostetaan. (Kauhanen ym. 2002, 115–116.)

Mainonta on tiedottamista tavaroista, palveluista ja aatteista joukkotiedotusvälineissä. Maksuttomat lehti-, radio- ja televisiopuffit ovat tärkeitä mediaviestinnän osia. Mainonta on näkyvä kilpailukeino ja sen avulla kerrotaan tapahtumasta, luodaan mielikuva ja herätetään ostohalua. Järjestäjän on tarkkaan harkittava mainonnan osuus tapahtuman yhteydessä. Tapahtuman onnistumisen kannalta mai-

nonnalla voi olla suuri rooli tai joskus taas melko vaatimaton. Sen takia mainonnan suunnittelussa ja toteuttamisessa kannattaa aina käyttää ammatti-ihmisiä. Tärkeät asiat mainonnan suunnittelussa ovat: sanoma, kohderyhmän tavoittelu, kustannukset, ajoitus ja vaikuttavuus. Markkinoinnilla ja tiedottamisella on tarkoitus houkutella yleisöä ja siksi pitää seurata niiden tuottamaa tulosta. Kun tapahtuma on tarkoitus toistaa, on syytä panostaa toimenpiteiden vaikutusten arviointiin. (Kauhanen ym. 2002, 116–117.)

Jälkimarkkinointi alkaa tapahtuman jälkeen: silloin tapahtuman järjestäjät kiittävät hankkeeseen osallistuneita ihmisiä ja yrityksiä. Kiitetään esiintyjä, henkilökuntaa, isäntiä, yhteistyökumppaneita, rakentajia, juontajia jne. Jälkimarkkinointia on myös palautteen kerääminen omasta organisaatiosta ja osallistujilta. Palautteesta tehdään yhteenveto, joka analysoidaan ja opitaan siitä. Ne tiedot ovat tärkeitä seuraavan tapahtuman järjestämiseen. Kohderyhmän palaute on tärkeä, koska niin saadaan tietoa heidän kokemuksista. On hyvää tietää, onko päästy tavoitteeseen, mitä olisi voinut tehdä toisin ja mikä oli parasta. Saatua palautetta verrataan lähtötilanteeseen, mitkä olivat määrälliset ja laadulliset tavoitteet. Jokaisesta tapahtumasta voi oppia jotain uutta, esimerkiksi mikä toimii ja mitä kannattaa välttää. Tuloksista saa myös selville oliko tapahtuma kannattava ja täytyivätkö odotukset. Palautetta voi kerätä kirjallisesti paikan päällä, postitse, sähköpostilla tai puhelimitse. Sen jälkeen kannattaa tehdä kirjallinen yhteenveto, jota voi tarvittaessa myöhemmin käyttää. (Vallo & Häyrinen 2003.)

5 TUTKIMUSMENETELMÄ

Toiminnallisessa opinnäytetyössä voi myös käyttää tutkimusmenetelmiä, mutta tulisi kuitenkin olla varovainen, ettei työn laajuus kasvaa liian isoksi. Yleisin syy käyttää selvitystä on, että halutaan toteuttaa tapahtuma tai tuote, mutta kohderyhmää ei vielä tiedetä tai sen tarpeita ei tunneta. Ennen tutkimuksen aloitusta, tulisi miettiä, millaista tietoa tarvitaan toiminnallisen opinnäytetyö tueksi. On tärkeää myös pohtia, miksi tämä tieto on tarpeellinen, missä tai kenelle tämä tieto olisi saatavissa ja millä tavalla. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 56–57.)

5.1 Kvalitatiivinen tutkimus

Kvalitatiivista tutkimusta on vaikea määritellä tarkasti, koska sillä ei ole teoriaa, joka olisi vain sen omaa. Sillä ei ole täysin omia tutkimustekniikoita. Kvalitatiivisella eli laadullisella tutkimuksella tarkoitetaan kokonaista joukkoa erilaisia tutkimuskäytäntöjä. (Metsämuuronen 2009, 215.)

Kvalitatiivisessa eli laadullisessa tutkimuksessa on lähtökohtana todellisen elämän kuvaaminen. Tutkimuksessa pyritään tutkimaan kohdetta mahdollisimman kokonaisvaltaisesti. Termi kvalitatiivinen tutkimus sisältää lukuisia merkityksiä, se ei ole vain yhdenlainen hanke vaan joukko monipuolisia tutkimuksia. (Hirsijärvi, Remes & Sajavaara 2009, 161–162.)

Laadullisessa tutkimuksessa halutaan löytää kirjoittamatonta faktatietoa tai halutaan ymmärtää, mitkä asiat vaikuttavat ihmisten toiminnan taustalla. Halutaan tietää ihmisten uskomukset, halut, ihanteet ja käsitykset. Laadullinen tutkimus palvelee myös tilanteissa, jossa toteutetaan kohderyhmän näkemyksiin nojautuva idea. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 63.)

Kvalitatiivisessa tutkimuksessa on tavoitteena ymmärtää tutkimuskohdetta ja usein tutkimus alkaa kentän kartoituksella, jossa hän toimii. Tutkija kerää aineistoa päättämättä etukäteen tapausten määräästä. (Hirsijärvi ym. 2009, 181–183.)

Kvalitatiiviselle tutkimukselle on tyypillistä, että kokonaisvaltaista tietoa hankitaan ja kootaan todellisissa tilanteissa. Tutkija luottaa omiin havaintoihin ja tutkittavien keskusteluihin. Aineisto tarkastetaan yksityiskohtaisesti, että tutkija löytäisi uusia asioita. Tällöin ei tutkita määrää vaan tärkeitä tietoa. Tutkimusmetodeja ovat yleensä teemahaastattelut, havainnointi, ryhmähaastattelut ja erilaisten dokumenttien analyysi. Kohderyhmä valitaan tarkoituksenmukaisesti ja tapauksia käsitteellään ainutlaatuisesti. (Hirsijärvi ym. 2009, 164.)

Haastatteluun on eri tapoja, kuten yksilöhaastattelu kasvokkain, ryhmähaastattelu kasvokkain, lomakehaastattelu postitettuna tai paikan päällä. Se on avoimien kysymysten esittämistä valituille yksilöille tai ryhmille. Havainnointi on tutkimuskohdan tarkkailua ja sen aikana tehdään muistiinpanoja tai kenttäraporttia. Se on visuaalista aineiston keräämistä ja siinä voi käyttää muitakin aisteja, kuten hajua, makua, kuuloa ja kosketusta. Havainnointi voidaan jakaa neljään asteeseen: havainnointi ilman varsinaista osallistumista, havainnoija osallistujana, osallistua havainnoijana tai täydellisenä osallistujana. (Metsämuuronen 2009, 243 – 248.)

Haastatteluaineiston keräämisessä on tärkeää, että aineisto kuvaa riittävän kattavasti ongelmaa, jota ollaan ratkaisemassa. Tärkeää on aineiston laatu eikä määrä. Laadukas aineisto on monipuolinen, se vastaa työn sisällöllisiin tavoitteisiin ja kohderyhmän tarpeisiin. (Vilkkä & Airaksinen 2009, 64.)

Laadullista tutkimusta sovelletaan, kun ollaan kiinnostuneita tapahtumien yksityiskohtaisista rakenteista tai mukana olleiden yksittäisten toimijoiden merkityksestä. Tutkimus on apuvälinenä myös kun halutaan tutkia luonnollisia tilanteita, joissa ei voida kontrolloida kaikkia vaikuttavia tekijöitä. (Metsämuuronen 2009, 220.)

5.2 Empiirinen tutkimus

Tutkimus on empiirinen, kun tuloksia saadaan tekemällä havaintoja tutkimuskohteesta, analysoimalla ja mittamaalla sitä. Tutkimuksen keskeinen osa on konkreettisesti koottu tutkimusaineisto. (Jyväskylän Yliopisto)

Empiirisessä tutkimuksessa joudutaan ratkaisemaan joukko kysymyksiä, jotka liittyvät tutkimuksen suorittamiseen. Tarjolla olevasta materiaalista valitaan se osa, joka otetaan tutkimuksen kohteeksi. (Uusitalo 1991, 70.)

Empiiristä tutkimusta voidaan määritellä tapaustutkimukseksi eli case study. Monipuolisten ja monilla tavoilla hankittuja tietoja käyttäen tutkitaan nykyistä tapahtumaa tai toimivaa ihmistä tietyssä ympäristössä. Tapahtumatutkimusta voidaan määritellä myös yksinkertaisesti toiminnassa olevan tapahtuman tutkimukseksi. Ongelmallista määrittelyn kannalta on se, että tapaus voi olla mikä vain: yksilö, ryhmä, koulu, asiakas, potilas, asiakasryhmä, sairaala, osasto jne. Tutkimuksen tavoite on ymmärtää ilmiötä entistä syvällisemmin. (Metsämuuronen 2009, 222.)

Tapaustutkimuksella on monia mahdollisia etuja. Tutkimus perustuu tutkittavan omiin kokemuksiin ja näin ollen tapaustutkimus sallii yleistyksen. Parhaat tapaustutkimukset pystyvät tarjoamaan tukea muille tulkinnoille. Tutkimuksen lähtökohta on usein toiminnallinen ja tuloksia on mahdollista soveltaa käytännössä. Raportointi pitää tehdä kansantajuisesti ja välttää tiedeslangia, jotta tutkimus palvelisi monenlaista lukijakuntaa. (Metsämuuronen 2009, 222–223.)

Tärkeä kysymys on, mitä voidaan oppia yhdestä tapauksesta? Esimerkiksi Robert E. Staken mukaan halutaan optimoida tapauksen ymmärtäminen ja oppia tapauksesta. Cohenin ja Manionin mukaan yksittäisen tapauksen havainnoinnilla halutaan analysoida intensiivisesti moni-ilmeistä ilmiötä. Staken mukaan tapaustutkija etsii tapauksesta yhteistä, erityistä ja uniikkia. (Metsämuuronen 2009, 223–224.)

Ennen empiiristä tutkimusta tutkijan on päätettävä menettelytavoista. On olemassa valmiita aineistoja, mutta ehkä kannattaa kerätä aineistoa itse. Mikä tai ketkä ovat tutkimuksen kohteena, paljonko tarvitaan aikaa, millaista metodia käytetään, ne ovat tärkeitä kysymyksiä tutkijalle ennen työn aloitusta. On päätettävä, miten tutkitavat tavoitetaan ja keiden kanssa on neuvoteltava järjestelyistä. On hankittava tarvittavat materiaalit ja laskettava kustannukset. (Hirsijärvi ym. 2009, 177 – 178.)

5.3 Tutkimustulokset

Tutkimuksen kohderyhmä on kamarikuoro Maarja Virosta. Kuoro on kotoisin Polvasta, joka on Kannuksen ystävyyskaupunki. Heidät on kutsuttu Kannukseen esiintymään Kannusta laulaen -kuorofestivaalille. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää virolaiskuoron viihtyminen Kannuksessa. Haluan tietää mielipiteet Kannuksesta ja Kannusta laulaen -kuorofestivaalista. On tärkeää selvittää, olivatko he tyytyväisiä oppaaseen, majoitukseen, ruokailuun, vapaa-ajan ohjelmaan jne. Koska he olivat kutsuttuja vieraita, haluan tietää, miten heidät otettiin vastaan Kannukseen.

Laadin kyselylomakkeen (LIITE 1) ennen heidän tuloa. Vironkielinen kyselylomake sisältää kaksitoista avointa kysymystä ja yhden kohdan, johon tutkittavalla on mahdollisuus kirjoittaa vapaasti muuta palautetta. Kyselyssä selvitetään, saivatko he riittävästi tietoa ennen festivaalia tai oliko jotain epäselvää. Oliko heille järjestetty kaikki hyvin ja mitä mieltä he olivat aikatauluista, esiintymisistä, koko festivaalista ja tietenkin, millaisen kuvan he saivat Kannuksesta. Heillä oli varmasti odotuksia ennen matkaa ja halusin tietää, täyttyivätkö heidän odotukset.

Virosta saapui 33 kuorolaista, 3 lasta ja bussikuski. Kysely toteutettiin sunnuntaina 8.8.2010. Ryhmä kokoontui aamupalalle ennen lähtöä ja minä sain mahdollisuuden kiittää heitä kaikesta ja esittelin kyselylomakkeen ja sen tavoitteet. Aamupala pöydässä oli mahdollisuus keskustella heidän kanssa näistä kolmesta päivästä, jotka he viettivät Kannuksessa. He kertoivat avoimesti asioista, joihin olivat tyytyväisiä ja antoivat myös palautetta tulevaisuutta varten. Yleisesti ottaen palaute oli hyvää, he kuvailivat Kannusta pieneksi kauniiksi kaupungiksi. Heidän mielestä ihmiset Kannuksessa ovat ystävällisiä ja mukavia. Jokainen vieras oli tyytyväinen vastaanottoon ja opaspalveluihin. Festivaalista tuli paljon palautetta, joka liittyi tapahtuman kehittämiseen. Kyselylomakkeen täytti yhteensä 25 ihmistä.

Ensimmäinen kysymys lomakkeessa oli, että saitteko riittävästi tietoa ennen festivaalia. Kuusitoista kuorolaista koki saaneensa tarpeeksi tietoa ennen matkaa ja viisi ei. Neljä vastaaja oli sitä mieltä, että tiedon saanti riippui heidän kuoronjohtajasta. Tästä johtuen jäi viidelle henkilölle epäselväksi asioita ennen matkaa. Kuo-

rolaiset tiesivät etukäteen esiintymismäärät ja paikat, mutta tarkempi aikataulu puuttui kokonaan. Se selvisi vasta, kun he saapuivat Kannukseen, että he olisivat halunneet tietää tarkempia aikatauluja ennen matkaa Kannukseen.

Kysymykseen, olivatko vastaajat tyytyväisiä oppaaseen, vastasivat kaikki kyllä.

Kommentteja oppaasta:

- oli aina mukana ja tavoitettavissa
- järjesti asioita hyvin
- tarvittaessa auttoi kaikessa
- sopeutui hyvin meidän seuraan
- tiesi ja antoi riittävästi tietoa
- järjesti muutoksia tarvittaessa
- loistava kielitaito
- positiivinen henkilö
- joustava, iloinen, ystävällinen, hauska.

Vastaajista kahdeksan henkilöä on ensimmäistä kertaa Kannuksessa, seitsemäntoista kuorolaista on ennenkin vierailut Kannuksessa. Suurin osa heistä on ollut Kannuksessa ystävyysvierailulla 11 vuotta sitten. Kolmen päivän aikana tutkittavat vierailivat Kannuksen eri kohteissa ja he kuvailivat Kannusta näin:

- positiiviset, mukavat ja ystävälliset ihmiset
- mielenkiintoiset esiintymispaikat
- lämmin vastaanotto
- rauhallinen, kaunis ja puhdas kaupunki
- vieraille kaikki hyvin järjestetty
- saatiin paljon hyviä kokemuksia ja tunteita
- liian vähän ostosmahdollisuuksia
- iloinen opas
- kaupungilla paljon mahdollisuuksia
- Kannuksessa on hyvä palvelu.

Matkasta ja kaupungista heille eniten iloa ja mielihyvää tuotti esiintyminen Poleenharjun kalliolouhoksessa. Parasta heidän mielestä oli Club For Five:n konsertti,

joka oli heille uskomaton kokemus. He eivät tienneet etukäteen esiintyjästä mitään ja yllättyivät positiivisesti.

Kyselyssä halusin selvittää myös tutkittavien mielipiteen Kannusta laulaen -kuorofestivaalista. Miten he kokivat sen ja olisiko heillä ehdotuksia tuleviksi festivaaleiksi. Festivaali sai eniten palautetta ja ehdotuksia tapahtuman kehittämiseen. Viron kuoro olisi toivonut, että kuoroja olisi ollut enemmän. Kuorokäräjät-kisassa heidän mielestään oli liian eritasoisia kuoroja. He toivoivat, että tulevaisuudessa samantasoiset kuorot kilpailisivat keskenään. He eivät tienneet etukäteen kilpailun arvosteluperusteita ja sen takia he eivät olleet varmoja, mitä heiltä odotetaan. Kuoro kaipaa esiintymispaikkoihin korotettua lava, että takarivin äänet kuuluisivat paremmin. Heidän mielestä kuorojen tulisi laulaa ilman mikrofonia ja vahvistinta, koska ne muuttavat kuoron ääntä. Paljon palautetta sai myös viimeinen ulkoilma konsertti Poleenharjulla, koska he eivät tietäneet konsertin sisältöä ja tunnelmaa, jota järjestäjät odottivat. Konsertin alkaessa, he huomasivat, että tunnelma on hengellinen ja rauhallinen, niin he joutuivat kesken konserttia muuttamaan omaa esiintymisohjelmaa. Heidän mielestä Kannusta laulaen -kuorofestivaali on loistava tapahtuma, jota kannattaa kehittää ja järjestää uudelleen tulevaisuudessa. Tapahtuma on hyvä alku Kannuksen traditiolle. He huomasivat, että tapahtuman eteen oli tehty paljon töitä ja toivottivat menestystä tapahtumalle jatkossakin.

Tapahtuman järjestäjä suunnitteli kuoroille esiintymispaikat ja aikataulut. Kyselylomakkeessa kysyttiin, oliko heillä liian monta esiintymistä kolmen päivän aikana. Seitsemäntoista vastaajaa oli sitä mieltä, että esiintymisiä oli juuri sopivasti. Muutaman vastaajan mielestä lauantaina, ennen kuorojen välistä kilpailua olisi voinut olla vähemmän esiintymisiä. Koska he olisivat halunneet valmistautua kisaan hyvin ja saavuttaa rauhallisen tunnelman ennen kilpailua. Kuitenkin kaikki vastaajat olivat sitä mieltä, että heillä oli myös tarpeeksi vapaa-aikaa. Heille oli tärkeää, että oli suunniteltu monipuolista ja mielenkiintoista ohjelmaa vapaa-ajaksi.

Kaikki tutkittavat olivat hyvin tyytyväisiä järjestettyihin majoitustiloihin ja ruokailuun. Matka ja tapahtuma täyttivät jokaisen vastaajan odotukset ja yllätyshetkien ansiosta jopa ylittivät heidän odotukset.

6 PROJEKTIN TOTEUTUS

Pääsin ihan sattumalta mukaan Kannusta laulaen -projektiin. Projektityöntekijä kuuli minun taustastani ja kielitaidostani. Hän pyysi apua ulkomaalaisten kutsujen tulkkauksessa. Mielenkiintoni heräsi ja näin mahdollisuuden tehdä festivaalista opinnäytetyön. Näin festivaalin suunnittelussa ja toteutuksessa mahdollisuuden oppia uutta ja kehittää itseäni. Minulla oli vahvuuksia, joita voin tarjota festivaalin järjestäjille työryhmän jäsenenä. Sopimus syntyi 5.2.2010 ja minut oli hyväksytty kansainvälisen työryhmän jäseneksi.

6.1 Ennen tapahtumaa

Minun tehtäviin kuuluu erilaiset tulkkaustilanteet sekä sopimusten kääntäminen ja minulla oli tärkeä rooli oppaiden koulutuksessa. Tärkeintä oli pitää yhteyttä virolaisen kuoroon ja huolehtia ennen heidän saapumista, että kaikki oli kunnossa.

Ensimmäinen tehtävä oli laatia ja lähettää kutsut Viron ja Venäjän kuoroille. Viroon lähetin kutsun (LIITE 2) kamarikuoro Maarja: lle ja Polvan kaupunginjohtajalle. Olin tärkeä yhteyshenkilö Viron kuoron ja Kannusta laulaen -projektityöryhmän välillä. Ennen varsinaista tapahtumaa osallistuin palavereihin, joissa päätettiin yhdessä hankkeen asioista. Ensimmäinen palaveri oli 11.2.2010 ja silloin tutustuin työtiimiin. Palaverin aiheena olivat flyerit, festivaalin aikataulut, markkinointi ja oppaiden koulutus.

Sain tehtäväksi kerätä materiaalia Viron ja Venäjän kulttuurista ja esitellä ne oppaiden koulutuspäivänä. Ensin etsittiin kielitaitoisia henkilöitä, jotka tulisivat kurssille ja sitten festivaalille opastamaan ulkomaalaisia kuoroja. Kansalaisopiston järjestämä kurssi toteutui 22.5.2010. Se oli kuuden tunnin kurssipäivä, jonka aikana käsiteltiin kulttuurieroja, kuorofestivaalia ja Kannuksen kaupunkia matkailukohteena. Kurssi oli täysin maksuton ja oppaille tarjottiin arvokasta kokemusta kansainvälisestä toiminnasta sekä ilmaislippuja festivaalin konsertteihin. Oppaiden etsintä tapahtui Internetin ja paikallisten lehtien välityksellä. Kurssille tuli muutama ilmoit-

tautuminen ja tietenkin festivaalin oma kansainvälinen työryhmä osallistui kurssille, koska jokaista henkilöä tarvittiin festivaalin aikana.

Minulla oli aikaa noin kolme kuukautta suunnitella omaa esitelmää. Esittelyajaksi sain aikaa 2 x 45 minuuttia. Eniten aikaa kului valmistautumiseen ja materiaalien kokoamiseen. Pohdin tarkkaan, mitä kerron ja miten kerron. Aikataulut oli helppo jakaa, 45 minuuttia kerron Viron kulttuurista ja 45 minuuttia Venäjän kulttuurista. Aloitin siitä, että tein otsikot valmiiksi, mistä haluan kertoa. Ajateltaessa kenelle ja miksi tein esitelmää, jouduin muuttamaan otsikoita ja rajaamaan omaa työtä monta kertaa. Näytin suunnitelmaa Kannusta laulaen -projektityöntekijälle ja päätimme yhdessä, mistä kerron kurssilla. Esimerkiksi poistettiin otsikoita teatteri, urheilu, uskonto. Ne eivät olleet sillä hetkellä tärkeitä asioita, vaikka ne kuuluvat kulttuuriin. Uskonnosta kerroin kuitenkin vähän, koska olin sitä mieltä, että vieraiden uskontoon liittyviä asioita pitää kunnioittaa. Maiden historiasta kerroin myös vähän, koska oli tärkeä tietää, mistä ja millaisesta maasta vieraat ovat tulossa.

Kun otsikot olivat valmiina ja projektityöntekijä hyväksyi ne, aloin etsimään tietoja. Materiaaleina käytin kirjoja, Internetiä ja myös paljon omia kokemuksia ja tietoja. Aluksi suunnittelin, että teen PowerPoint esityksen, mutta sitten päätimme projektityöntekijän kanssa, että jaan materiaalit kaikille ja kerron asiasta. Koska kurssipäivä oli vapaamuotoinen ja rento. Tavoitteena oli saada aikaiseksi keskustelua asiasta, halusin että kaikki kertovat omia ajatuksia, kokemuksia, mielipiteitä virolaisista ja venäläisistä. Toivoin, että he tietävät jotain Viron ja Venäjän kulttuurista ja että saan kertoa heille myös jotain uutta. Minun tehtäväni oli tärkeä, koska minun piti antaa heille mahdollisimman paljon tietoa virolaisista ja venäläisistä. Minulle oli tärkeää, että oppaat saavat riittävästi tietoa, että vieraiden vastaanotto sujuu hyvin. Oppaat olivat myös vastuussa vieraiden viihtyvyydestä Kannuksessa ja festivaalilla.

Kurssipäivä onnistui mielestäni hyvin, koska sain aikaiseksi keskustelun, jossa jokainen kertoi omia kokemuksiaan ja ajatuksiaan. Oli mukava, että sain mahdollisuuden opettaa heille jotain uutta Virosta ja Venäjältä. Luennon jälkeen mietittiin yhdessä oppaiden kanssa ulkomaalaisten kuorojen aikatauluja, työnjakoa ja miten

viihdytämme vieraita Kannuksessa. Hyviä ideoita tuli paljon ja kirjoitimme ne pape-
rille.

Minun tehtäviini kuuluivat käännöstyöt ulkomaalaisten kuorojen ja projektityöryh-
män välillä. Käänsin kutsuja, tiedusteluja, selostuksia kuoroista, haastavinta oli
kääntää työsopimus Rossica Choir kuorolle, joka palkattiin Pietarista osallistu-
maan Kannusta laulaen -festivaalille. Virallisen sopimuksen tulkkauksessa tulee
olla tarkka.

Ulkomailta olivat tulossa Viron ja Venäjän kuoro. Ruotsin ja Unkarin kuoro peruivat
tulonsa. Minulle oli tärkeä, että ulkomaalaiset kuorot saavat lämpimän vastaan-
oton. Tarkistin ja selvitin asiat, ennen kuorojen saapumista. Kävin katsomassa ma-
joitustilat ja selvitin, mitä majoitukseen kuuluu. Selvitin ruokailuun liittyvät asiat, et-
tä missä syödään ja milloin syödään.

Suunnittelin virolaisille myös vapaa-ajan ohjelmaa. Listasin kohteita ja paikkoja,
joihin halusin heidät viedä. Ne olivat lähinnä Kannuksen luontoon, historiaan ja
kulttuuriin liittyviä kohteita, kuten Korpelan Voiman patoalue, pesäkivet, Lestijoki,
Kannuksen kirkko, Mäkiraonmäki jne. Lauantai-illaksi varasin heille Club For Fiven
konserttiliput. Suunnittelin myös ulkomaalaisille kuoroille iltaa Himangalla, Sautin-
karilla. Illan tarkoitus on rentoutua meren äärellä ja tutustua uusiin ihmisiin. Selvitin
tarkasti hinnat ja ajankohdan, ennen kuin esittelin asian projektityöryhmälle. Pro-
jektijohtaja hyväksyi minun ehdotukseni saunailta Himangalla ja sain vähän ra-
haa varausta ja ruokaa varten. Varasin heti Sautintuvan ja kaksi rantasaunaa.
Kuoron pyynnöstä selvitin heille hinnat ja mahdollisuuden mennä Kalajoelle, Juku-
parkkiin. Pyysin Jukuparkista heille tarjouksen ja tein varauksen ryhmälle vesipuis-
toon. Sain festivaalijärjestäjiltä tapahtuman aikataulut ja sen mukaan suunnittelin
virolaisille tarkat aikataulut kolmeksi päiväksi, jonka he viettävät Kannuksessa.

6.2 Varsinainen tapahtuma

Minun tehtäväni oli vastaanottaa ulkomailta tulevat vieraat, kuten kuorot Venäjältä
ja Virosta. Venäjän kuoro saapui 5.8.2010 aamulla. Rossica-kuoro ryhmään kuu-
lui 11 henkilöä, joista kymmenen oli kuorolaista ja yksi bussikuski. Lähdettiin pro-

jektityöntekijän kanssa vastaanottamaan heitä. Heidät majoitettiin Kannuksen maaseutuopiston tiloihin rivitaloon. Esiteltiin heille majoitustilat, festivaalin aikataulut, ruokailupaikat ja yleistä tietoa kaupungista. Vastasin heidän kysymyksiinsä ja annoin heille yhteystietoni, että he saavat soittaa tarvittaessa. Vein kuoron ravintolaan syömään lounasta ja sen jälkeen he lähtivät lepäämään pitkän matkan jälkeen. Venäjän kuorolla oli oma opas viikonlopuksi ja hän aloitti yhteistyön kuoron kanssa perjantaina, 6.8.2010.

Samana päivänä saapui myös kuoro Virosta. He saapuivat illalla kello 19.30 omalla bussilla. Virosta saapui Kannuksen kuorofestivaaliin 37 henkilöä, heistä kolme oli lasta, 33 kuorolaista ja bussikuski. Kuoron mukana oli myös Polvan kaupunginjohtaja. Majoituspaikkana oli Kannuksen maaseutuopiston majoitustila. Heille oli varattu yksi yhdenhengen huone ja kahdeksantoista kahdenhengen huonetta. Aamupala oli järjestetty samassa rakennuksessa kello 7.00–9.00. Minun tehtävänä oli toimia virolaisten oppaana viikonlopun ajan. Minun täytyi huolehtia heidän viihtyvyydestä, turvallisuudesta ja olla tulkkina eri tilanteissa. Kuorolla oli viikonlopun aikana seitsemän esiintymiskertaa ja minun tehtäväni oli viedä kuoro oikeaan esiintymispaikkaan oikeaan aikaan.

Maarja kuoron saapuessa lähdettiin tutustumaan majoitustiloihin ja tehtiin kuorojohtajan kanssa huoneenjako. Kerroin heille itsestäni ja tapahtumasta, jaoin heille minun suunnittelemani aikataulut ja annoin heille yhteystietoni. Sovittiin heidän kanssa, että tapaamme seuraavana aamuna ja että minulle saa soittaa milloin vain tarvittaessa. Viikonlopun aikataulu oli aika tiukka, mutta halusin kuitenkin, että heillä olisi mahdollisuus tutustua Kannukseen ja viettää vapaa aikaa viikonlopun aikana.

Perjantaina, 6.8.2010 tavattiin aamulla kello 8.00. Menin hakemaan heidät aamupalalta. Ensin juotiin kahvit, syötiin aamupala ja käytiin läpi päivän suunnitelmia. Päivä oli kaunis, aurinko paistoi ja oli tosi lämmin. Kello 9.00 olivat kaikki bussissa ja aloitimme aurinkoisen aamun kulttuurikohteisiin tutustumalla ja uinnilla. Ensin ajettiin Lohtajan pesäkilville, jossa tehtiin pieni lenkki. Vieraat nauttivat luonnosta ja saivat mahdollisuuden ottaa kuvia. Sen jälkeen ajettiin Karhunkorvenjärvelle uimaan. Vesi oli kylmää, mutta tunnelma oli lämmin. Melkein kaikki naiset lähtivät

uimaan ja miehet jäivät laiturille soittamaan ja laulamaan. Ryhmässä oli loistava yhteishenki ja kaikki olivat ystävällisiä ja iloisia. Uinnin jälkeen istuttiin kaikki vielä järven rannalla laulamassa. Virkistyksen jälkeen ajettiin Korpelan Voiman patoalueelle. Kerroin heille Lestijoesta ja Korpelan Voimasta. Patoalue oli heille tosi mielenkiintoinen paikka. Tutustuttiin voimalaitoksen historiaan ja käveltiin uittoränniä pitkiin. Sen jälkeen lähdettiin ajamaan takaisin kaupunkiin ja pysähdyimme vielä katsomaan Lestijoen ylittävää riippusiltaa. Kello 12.00 menimme syömään lounasta, ravintola Sudenpesään. Ruokailun jälkeen vieraila oli vapaa aikaa ja he halusivat kiertää Kannuksen liikkeitä ja tehdä ostoksia.

Kello 15.00 lähdimme torille, jossa oli vieraiden virallinen vastaanotto. Kannuksen kaupunginjohtaja toivotti kaikki vieraat tervetulleeksi ja myös ulkomaalaiset vieraat kiittelivät kutsusta. Minä käänsin suomalaisten informaation virolaisille ja toisiinpäin. Jaettiin lahjoja molemmin puolin. Kello 17.00 oli Maarja kuorolla esiintyminen Kannuksen torilla, joka kesti noin 30 minuuttia. Sen jälkeen lähdimme kuoron kanssa heidän majoituspaikkaan niin, että he saivat vaihtaa esiintymisvaatteet. Kello 19.00 menimme Kannuksen vapaa-aikakeskukseen, jossa oli Club For Fiven konsertti. Se oli heille unohtumaton kokemus. Konsertti ylitti heidän odotuksensa. Konsertin jälkeen ajettiin bussilla Himangalle, jossa meillä oli varattu tilat ja saunat. Mukana oli pientä syötävää, soittimet ja loistava ryhmähenki. Saunottiin rantasau-nassa ja uitiin meressä. Kuorolaiset soittivat omilla soittimilla musiikkia, laulettiin ja tanssittiin. Viron kuoron lisäksi paikalle saapuivat Venäjän kuoro ja heidän opas. Ilta oli hauska ja kaikki viihtyivät yhdessä. Päivä oli pitkä ja antoisa. Kello 00.30 lähdettiin ajamaan takaisin Kannukseen, koska seuraavana päivänä kuorolla oli monta esiintymistä.

Lauantaina, 7.8.2010 tavattiin kuoron kanssa taas maaseutuopistolla aamupalalla. Heillä oli kello 10.00 esiintyminen torilla. Esiintymisen jälkeen katsottiin myös muiden kuorojen esiintymiset ja nautittiin aurinkoisesta päivästä. Kello 11.00 oli sovittu lounas, mutta kuorolaiset toivoivat, että syötäisiin vasta myöhemmin, koska heillä oli edessä kilpailuun osallistuminen ja heitä jännitti. Heidän mielestä ei ole hyvä laulaa, kun on juuri syönyt. Minä soittelin moneen paikkaan ja sain järjestettyä ruokailun myöhemmäksi. Meidän bussi oli kirkon vieressä parkkipaikalla, siten koonnuimme kaikki sinne. Levitimme peitot nurmikolle ja he aloittivat harjoitukset.

Kello 12.00 he esiintyivät Sofian lavalla, jossa oli kansainvälinen tapahtuma keskellä päivää. Kello 13.35 kuorolle oli varattu aikaa vapaa-aikakeskukseen, jossa heillä oli soundcheck, ennen kilpailua, johon oli varattu aikaa 10 minuuttia. Sen jälkeen lähdettiin kuoron kanssa valmistautumaan kilpailuun. He pukivat tarkoituksen mukaiset vaatteet ja kokoontuivat harjoittelemaan lauluja. Kuoronjohtaja oli sitä mieltä, että muiden kuorojen taso on korkea. Häntä jännitti tosi paljon ennen kilpailua. Toivotin heille kaikkea hyvää kilpailussa ja uskoin kovasti, että he pärjäävät hyvin. Kello 15.00 alkoi kuorokäräjät kilpailu, jossa kukin kuoro sai mahdollisuuden esiintyä 15 minuuttia. Tuomaristo päätti kilpailun voittajan ja antoi palautetta kaikille kuoroille. Viron kuorolla meni tosi hyvin ja he voittivat kilpailun. He saivat runsaasti aplodeja, kukat ja myös rahallisen palkinnon. Kuoro oli hyvin onnellinen voitosta ja se oli heistä uskomatonta, koska he olivat aliarvioineet itsensä. Olin ylpeä kuorosta ja heidän rohkeudestaan laulaa omalla kielellä. He saivat tuomareilta hyvää palautetta ja myös hyviä vinkkejä kehitykseensä.

Kilpailun jälkeen lähdettiin syömään ja juhlimaan voittoa. Ruokailimme ravintola Sudenpesässä. Ruokailun jälkeen menttiin jokeen uimaan. Päivä oli lämmin ja kuorolaiset kaipasivat vähän virkistystä, koska heillä oli illalla vielä yksi esiintyminen. Kello 22.00 lähdettiin ajamaan Kallioulouhokselle, jossa oli konsertti Tuli-vesi-maa. Siellä esiintyivät yleisölle kaikki festivaalilla mukana olleet kuorot. Konsertissa oli tunteikas ilmapiiri, laulu soi louhoksen pohjalta ja äänet kuuluivat kauas. Louhoksessa oli kauniisti rakennettuja kokkoja, vettä ja maa näkyvillä. Niiden ansiosta yleisö saavutti tunnelman, jonka järjestäjät halusivatkin heille antaa. Konsertin jälkeen ajettiin takaisin Kannukseen. Vietettiin yhteinen ilta heidän majoituspaikassaan. Laulettiin, jaettiin ajatuksia ja tuntemuksia, joita olimme yhdessä kokeneet kahden päivän aikana. Keskusteltiin tapahtumasta, sen järjestämisen onnistumisesta ja heidän viihtymisestään. He kertoivat avoimesti asioista, jotka olivat heidän mielestä hyviä ja mitkä tarvitsevat parannusta. Heiltä saatu palaute oli minulle tärkeää, koska sain tietää, miten he viihtyivät täällä ja miten he kokivat Kannusta laulaen -festivaalin. He olivat väsyneitä, mutta tosi iloisia siitä, että tulivat Kannukseen ja saivat mahdollisuuden osallistua tapahtumaan.

Sunnuntaina, 8.8.2010 oli hyvästien aika. Aamulla lähdin tapamaan kuorolaisia aamupalalle. Pyysin heitä täyttämään kyselylomakkeen (LIITE 1). He luovuttivat

huoneet ja tarkistimme kuoronjohtajan kanssa, että tilat olivat kunnossa. Ulkona kiittelin heidät festivaalille osallistumisesta ja saamastani kokemuksesta. He kiittelivät festivaalijärjestäjiä kutsusta ja viihtyisästä oleskelusta. Minulle heillä oli erikoisia yllätyksiä, he jättivät minulle monta muistoesinettä kuorosta ja omasta kaupungista. Parasta oli, kun he omistivat minulle laulun. Seisoimme kaikki ulkona käsi kädessä ja he lauloivat minulle laulun. Jokaiselta kuorolaiselta sain halauksen ja sitten heidän paluumatkansa alkoi. He lähtivät Kalajoelle vesipuistoon ja sen jälkeen ajamaan kotiinpäin. Minä kävin vielä vapaa-aikakeskuksessa toivottamassa Venäjän kuorolle hyvää matkaa. Kyselin heiltä kuulumisia ja miten he viihtyivät Kannuksessa. Heidän mielestään tapahtumassa oli paljon hyvää, mutta myös paljon parannettavaa.

6.3 Tapahtuman jälkeen

Festivaalin jälkeen olin yhteydessä Maarjan-kuoron kanssa. Huolehdin, että festivaalijärjestäjät saavat kuoron pankkitiedot. Huolehdin myös, että kuoro saisi palkintorahat tilille. Kirjoitin kuorolle kirjeen ja lähetin sen sähköpostilla, jossa kiittelin heitä kaikesta, omasta puolestani ja myös festivaalijärjestäjien puolesta. Kerroin kirjeessä omia tuntemuksia ja kokemuksia, joita koin heidän kanssaan viikonlopun aikana. Lestijoki-lehdessä oli kuva ja artikkeli Viron kuorosta. Lähetin postissa heille muutaman lehden muistoksi ja käänsin heille artikkelin.

Viron kuoro osallistui kuorokäräjät kilpailuun 7.8.2010. Tuomaristo teki kilpailun jälkeen tarkemman koosteen arvioista. Festivaalijärjestäjiltä sain tehtäväksi kääntää tuomariston arvioinnin ja lähettää sen kuoroille. Käänsin oman koosteen virolaisille ja myös venäläisille. Ja lähetin ne kuoroille sähköpostissa.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Olin ajatellut opinnäytetyön aihetta jo opintojen alkamisesta saakka. Minulle oli tärkeää, että opinnäytetyön aihe on mielenkiintoinen, hyödyllinen ja haasteellinen. Tiesin alunperin, että haluan tehdä työn, jossa saan myös konkreettisesti tehdä jotain. Oikea aihe tuli vahingossa, kun Kannusta laulaen -projektityöntekijä oli kuulut kielitaidostani. Hän soitteli ja pyysi minua kääntämään kutsuja ulkomaalaisille vieraille. Ja siitä sain ajatuksen, että haluan todella olla mukana projektissa. Minulla on vahvuuksia, joita tapahtumanjärjestäjät voivat käyttää hyväksi ja he tarjosivat minulle upean mahdollisuuden olla mukana tapahtumassa.

Osallistumalla palavereihin perehdyin kunnolla tulevaan tapahtumaan. Kyselin paljon, jotta saisin mahdollisimman laajan kuvan tulevan tapahtuman kokonaisuudesta. Huomasin, että sellaisen tapahtuman järjestäminen ei ole yksinkertaista. Oli otettava huomioon paljon asioita, kuten aikataulut, talous, sää jne. Pienetkin asiat olivat tärkeitä tapahtuman onnistumisessa. Tapahtuma vaati järjestäjiltä ja muilta mukana olleilta henkilöiltä ammattitaitoa, kielitaitoa, motivaatiota, luotettavuutta ja joustavuutta. Ennen tapahtumaa tulisi valmistautua hyvin ja olla myös valmiina yllätyksiin ja muutoksiin.

Sain monia tehtäviä ennen tapahtumaa, kuten käännöstyöt, oppaiden koulutus ja yhteydenpito ulkomaalaisten kanssa. Kääntämisen yritin hoitaa mahdollisimman nopeasti, koska tiesin, että tieto pitää lähettää eteenpäin. Maarja-kuoron kanssa olin yhteyksissä jatkuvasti kahdeksan kuukauden ajan. Soiteltiin ja laitettiin sähköpostia kuoronjohtaja Ester Rattasepan kanssa. Aina, kun sain tapahtumasta uutta tietoa tai tuli muutoksia suunnitelmiin, ilmoitin sen myös Viron kuorolle. Maarja-kuorolla oli luonnollisesti tarve saada tietoa ennen tänne tuloa. Keskusteltiin paljon puhelimesta majoituksesta, ruokailusta, esiintymisistä, kuorojen välisestä kilpailusta ja vapaa-ajan ohjelmista. Kuorolle oli tärkeää, että heidän oppaanaan olisi kielitaitoinen henkilö. He toivoivat, että se olisin minä, koska olin ollut heidän kanssaan niin paljon yhteyksissä. Niin päätettiin projektityöryhmän kanssa, että minä olisin virolaisten oppaana viikonlopun ajan. Minusta vastuu oli suuri, koska ryhmä oli iso.

Minulle haastavin työ oli oppaiden koulutuspäivä, jossa minun tehtävänä oli kertoa Viron ja Venäjän kulttuurista. Virosta ja Venäjistä löytyy paljon tietoa ja kerrottavaa, mutta oli kuitenkin tärkeä rajata työ, poimia tärkeimmät asiat, ja kertoa niistä. Jokaisen otsikon kohdalla mietin, miksi ja kenelle teen luentomateriaalia. Siitä oli apua työn rajauksessa. Tavoitteena oli, että kerron asiat mielenkiintoisesti käyttäen luotettavia lähteitä. Uskon, että onnistuin hyvin, koska saimme aikaiseksi keskustelun, jota oli vaikea lopettaa. Kaikilla oli omia kokemuksia ja tuntemuksia kerrottavana. Myös ulkomaalaiset vieraat viihtyivät täällä ja se on merkki onnistumisesta. Vieraiden vastaanotto sujui hyvin ja kaikki tarvittava oli järjestetty ennen heidän tuloaan. Ennen heidän tuloaan kävin jopa majoituspaikassa tarkistamassa aamupalapaikan ja -ajan, huoneiden lukumäärään ja koon, parkkipaikkatilanteen jne. Minusta tärkeintä oli, että ulkomaalaiset kutsuvieraat viihtyvät Kannuksessa.

Koulutukseen suhteen olisi voinut tehdä toisin muutama asia. Kielitaitoisia oppaita olisi tarvittu lisää, koska koulutuksen ja tapahtuman välillä oli monta kuukautta ja siinä välissä muutama henkilö jäi pois. Kävi niin, että monella oppaalla muuttui työkuviota tai tuli esteitä. Jos olisimme varanneet enemmän ihmisiä kurssille, olisi helpompi löytää sijainen oppaalle. Oma esitystäkin muuttaisin vähän, lisäisin sinne videoita Virosta ja Venäjistä. Kertoisin kielistä enemmän ja opettaisin sanomaan muutaman tärkeän asian virokseksi ja venäjäksi. Vaikka antamissani materiaaleissa oli pieni sanasto, silti vieraiden saapuessa ja hyvästelyvaiheessa kaikki puhuivat englantia. Olisi se ollut vieraille pieni ilo ja yllätys, kun heitä olisi tervehditty heidän omalla kielellä. Minusta oli tärkeä näyttää ulkomaalaisille vieraille, että he ovat tervetulleita Kannukseen ja että olimme valmistautuneet heidän tuloon.

Oppaana oleminen oli minulle uutta, varsinkin kun ryhmä oli iso. Muistan vieläkin sen hetken, kun virolaiset saapuivat Kannukseen. Astuin heidän bussiin ja ajattelin, kuinka paljon heitä on, miten selviän yksin. Mutta onnistuin hyvin, otin huomioon koko ryhmän ja yritin ratkaista heidän jokaisen ongelman mahdollisimman hyvin. Olin aina heidän tavoitettavissa ja selvitin heille tärkeät asiat tarkasti ja nopeasti. Yritin taata heidän viihtyvyytensä ja turvallisuuden. Kuoron kanssa oli loistava tehdä yhteistyötä, koska he pitivät kiinni sopimuksista ja aikatauluista. Heidän kuo-rojohtajansa huolehti siitä, että he ovat aina oikeaan aikaan lähtövalmiita.

Tarjoamani viihde oli monipuolista. Käytiin Club For Fiven konsertissa, uimassa, saunomassa, tutustuimme Kannuksen kulttuurikohteisiin ja heillä oli myös mahdollisuus käydä ostoksilla. Huomasin, että viihteen ei tarvitse olla mitään suurta ja kallista. Joskus pienetkin asiat tuovat iloa ja tyytyväistä oloa. Sää oli koko viikonlopun ajan kaunis ja olin päättänyt, että olemme mahdollisimman paljon ulkona. Esittelin virolaisille kohteita, jotka liittyvät Kannuksen kulttuurin, historiaan ja luontoon. Minusta oppaan tärkeitä ominaisuuksia ovat: kohteliaisuus, ystävällisyys, iloisuus, tarkkuus, joustavuus, kärsivällisyys ja luotettavuus.

Tutkimuksen tavoite oli selvittää, miten ulkomaalaiset kuorot kokivat Kannusta laulaen -festivaalin ja vierailun Kannuksessa. Vieraiden palaute oli tosi tärkeä, koska Kannusta laulaen -festivaali järjestettiin nyt ensimmäistä kertaa, mutta suunnitelmassa on, että festivaalista tulisi jatkuva tapahtuma. Seuraava Kannusta laulaen -festivaali järjestetään vuonna 2012. Kyselylomakkeen laadin ennen heidän tuloa ja olen tyytyväinen, että sain niin hyvää palautetta heiltä. Myöhemmin vasta huomasin, että olisin voinut tehdä kyselyn myös Venäjän kuorolle. Olisin esittänyt heille saman kyselyn, mutta vain venäjäksi. Olisin selvittänyt heidän kokemuksensa Kannuksesta ja festivaalista. Siten olisin saanut myös konkreetista tietoa, olivatko venäläiset tyytyväisiä omaan oppaaseen.

Opinnäytetyön kirjoittamisen aloitin tammikuussa 2011. Se oli neljä kuukautta tapahtuman jälkeen. Oli hyvä, että sain aikaa asian sisäistämiseen ja ymmärtämiseen. Pohdin pitkään omassa mielessä, miten kirjoittaisin työn. Aloitus oli vaikea, mutta kun sain muutaman sivun valmiiksi, niin motivaatio nousi ja oli helpompi jatkaa. Minulle vaikein osuus oli opinnäytetyön kirjoittaminen, koska äidinkieleni on viro.

Teoriaosa käsittelee kulttuurimatkailua ja tapahtuman järjestämistä. Tapahtumaesimerkkinä on Kannusta laulaen -kuorofestivaali ja sen takia käsittelen työssäni myös Kannuksen matkailua. Tiedon kerääminen oli haasteellista, koska kulttuurimatkailusta ja tapahtuman järjestämisestä löytyy paljon kirjallisuutta. Oli poimittava itselle tarvittava ja tärkeä tieto. Kannuksesta löytyy kirjallisuutta tosi vähän, mutta Internetistä sain tarvittavan tiedon. Lähteet valitsin luotettavuuden perusteella. Monet lähteet olen valinnut opiskelun aikana. Ammattikorkeakoulussa on ollut pal-

jon opintojaksoja, jotka liittyvät opinnäytetyöhöni, kuten kulttuurimatkailu ja tapahtuman järjestäminen. Opintojen aikana saimme paljon vinkkejä lähteistä ja käytin hyväksi opintomateriaaleja. Lähteistä valitsin aina uusimmat, koska niistä löytyy uudempaa ja päivitettyä tietoa. Työn rajaus ei tuottanut vaikeuksia, koska jokaisen otsikon kohdalla mietin sisältöä, joka kuuluu siihen. Aiheesta olisi voinut kirjoittaa vaikka kuinka paljon, mutta poimin itselleni tärkeät asiat.

Aikataulut olivat minulle tärkeitä ja myös pysyin niissä. Olin laittanut itselle tavoitteet ja aikataulut opinnäytetyön suhteen. Missään vaiheessa ei ole tullut kiirettä, päinvastoin olen suorittanut opinnot suunniteltua nopeammin. Tapahtuman aikatauluihin en itse voinut vaikuttaa, mutta kirjoittamiseen varasin enemmän aikaa. Motivaatio on pysynyt korkealla mielenkiintoisen aiheen ansiosta. Minulla on voimakas tahto ja tarve saada työ valmiiksi. Onneksi olen saanut kannustusta kotoa ja myös koulusta.

Olen kaikin puolin onnistunut tehtävässä. Suoritin tapahtumaan liittyvät tehtävät aina tunnollisesti ja nopeasti. Olin oma-aloitteinen ja motivoitunut koko tapahtuman ajan ja myös sen jälkeen. Vieraiden palautteesta päätellen olen huolehtinut vieraista hyvin Kannuksessa. He viihtyivät täällä ja nauttivat festivaalin tapahtumista. Muutaman päivän aikana onnistuin esittelemään vieraille Kannuksen kulttuuria ja siihen liittyviä kohteita. Ulkomailta vieraat toivat pienen palan omaa kulttuuria tänne laulamalla ja saivat vastineeksi vähän Kannuksen kulttuuria mukaansa. Kannusta laulaen -festivaalin projektityöntekijältä sain myös hyvää palautetta omasta työstäni. Vaikka onnistuin hyvin, uskon silti, että aina oppii jotain uutta ja itseä tulisi kehittää lisää.

Minusta Kannuksella on hyvät mahdollisuudet kulttuurimatkailun kohteena. Tästäkin pienestä kaupungista ja lähistöltä löytyy paljon kulttuurimatkailuun liittyviä kohteita, jotka ovat vierailun arvoisia. Kannuksen voimavarat ovat historia, ihmiset ja luonto.

7.1 Kehittämisehdotukset

Tapahtuma järjestettiin ensimmäistä kertaa ja nyt on mahdollisuus oppia ja kehittyä seuraavaa festivaalia varten. Ymmärrän, että tapahtuma oli järjestäjille uusi asia ja he joutuivat miettimään kaiken tarkasti. Joskus vain tulee yllätyksiä ja muutoksia suunnitelmiin, mutta ensi kerralla osataan tehdä asioita toisin ja varautua yllätyksiin.

Minusta eniten kehitystä tarvitaan tapahtuman suunnitteluvaiheessa. Tulisi panostaa tapahtuman valmistumiseen. Kun suunnitellaan ja valmistellaan asiat hyvin ennen tapahtumaa, niin on hyvät mahdollisuudet, että tapahtuma onnistuu. Ja kun ulkomailta on tulossa kutsuvieraita esiintymään, kannattaa valmistautua hyvin heidän vastaanottoon. On tärkeää, että kansainväliseen työryhmään kuuluu ammattitaitoista ja kielitaitoista henkilökuntaa. Oppaiden valintaan ja koulutukseen tulisi panostaa enemmän, koska heillä on tärkeä tehtävä. He ovat suoraan tekemisissä ulkomaalaisten ryhmien kanssa. Heilläkin tulisi olla hyvä kielitaito ja hyvä tilan-teenhallintakyky.

Kun Kannusta laulaen -festivaali järjestetään vielä tulevaisuudessa, tarvitaan kehittämistä esiintymispaikoissa. Isot kuorot tarvitsevat nousevaa lavaa. Korokkeiden ansiosta koko kuoron laulu kuuluu paremmin. Äänentoistolaitteisiin tulisi kiinnittää huomioita ja suunnitella ne tarkemmin, koska monet laitteet muuttavat kuorojen lauluääniä. Tällaisessa tapahtumassa on tärkeää, että laulu soi puhtaasti.

Kannusta laulaen -festivaalin järjestäjien tulisi tehdä yhteistyötä muiden yritysten kanssa Kannuksessa. Monet esiintymiset olivat Mäkiraonmäellä, Sofian lavalla. Siellä on kahvila, mutta se oli suljettu. Oli kuuma päivä ja yleisö sekä esiintyjät olisivat kaivanneet pientä purtavaa ja kylmää juomista. Kahvila olisi voinut olla auki koko viikonlopun, koska silloin oli liikkeellä paljon matkailijoita.

Minun mielestäni Kannuksen kaupunki ja sen kulttuurikohteet kaipaavat lisää näkyvyyttä. Tapahtuman aikana oli Kannuksessa ihmisiä muilta paikkakunnilta ja jopa ulkomailta. Tarvitaan tarkempia opasteita ja karttoja. Laulajilla olivat esiintymispaikat hukassa ja yleisö kyseli usein konserttipaikoista. Esiintyjät tarvitsevat tar-

kempaa tietoa esiintymispaikoista, kuten kartan. Venäjän kuoro soitti minulle monta kertaa kyselläkseen paikkojen sijaintia. Venäläisillä oli vaikeuksia opasteiden kanssa, koska ne olivat suomeksi. Venäjän kielen aakkoset ovat erilaiset kuin suomalaiset. Sellaisen tapahtuman aikana tulisi olla saatavana esitteitä matkailijoillekin, jossa on Kannuksen nähtävyyksiä ja palveluja tarjoavia liikkeitä. Esitteessä voisi olla tietoa kohteista ja niiden sijainnista, jotta matkailijat löytäisivät ne. Tarvitaan suomenkielisiä esiteitä ja ulkomaalaisia varten englanninkielisiä esiteitä. Näin saataisiin lisää näkyvyyttä Kannuksen kulttuurikohteisiin tapahtuman aikana.

7.2 Mitä projekti antoi minulle

Projekti antoi minulle hyvän aiheen opinnäytetyöhön. Sen ansiosta mielenkiintoni ja motivaationi ovat pysyneet korkealla, loppuun saakka. Sain käyttää omaa osaamista ja vahvuuksiani. Projektin aikana huomasin, että minua tarvitaan ja että minusta on hyötyä projektityöryhmälle. Kansainvälisen työryhmän jäsenenä sain mahdollisuuden näyttää, mitä osaan ja miten osaan.

Sain loistavan kokemuksen tapahtuman järjestämisestä. Huomasin matkan varrella, kuinka paljon tarvitsee oikeasti tehdä tällaisen tapahtuman järjestämisessä. Opin ymmärtämään tapahtuman laajaa kokonaisuutta. Ammattitaitoiselta työryhmältä sain mahdollisuuden oppia uutta projektin eri työvaiheista. Opastyö oli minulle uusi kokemus. Se oli vaativa työ, mutta viihdyin oppaana tosi hyvin. Oppaan tehtävät ovat monipuolisia. Kun olin yksin ison ryhmän oppaana, sain laajan kuvan siitä, mitä oppaalta vaaditaan. Arvostan näitä kokemuksia tosi paljon ja olen varma, että tarvitsen niitä tulevaisuudessakin.

Hankkeen ansiosta olen perehtynyt tarkemmin erilaisiin kulttuureihin. Projektin aikana tutustuin uusiin ihmisiin ja sain uusia hyviä ystäviä. Heiltä olen oppinut uutta ja saanut erilaista näkökulmaa asioihin. Olen oppinut olemaan avonaisempi ihminen, olen saanut rohkeutta ja itsevarmuutta omaan työhöni. Kiitos siitä koko projektityöryhmälle, Maarja-kuorolle ja Venäjän kuorolle. Kiitos perheelle, joka on ymmärtänyt ja kannustanut minua koko prosessin aikana.

LÄHTEET

Borg, P., Kivi, E. & Partti, M. 2002. Elämyksestä elinkeinoksi. Juva: WSOY.

Hirsijärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15., uudistettu painos. Helsinki: Tammi.

Jyväskylän yliopisto. Www-dokumentti. Saatavissa:

<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/empiirinen-tutkimus>. Luettu 20.2.2011.

Kannuksen kaupunki 2010. Www-dokumentti. Saatavissa:

<http://www.kannus.fi/index.asp>. Luettu 15.1.2011.

Kannuksen seurakunta 2010. Www-dokumentti. Saatavissa:

<http://www.kannuksenseurakunta.fi/>. Luettu 15.1.2011.

Kauhanen, J., Juurakko, A. & Kauhanen, V. 2002. Yleisötapahtuman suunnittelu ja toteutus. Vantaa: WSOY.

Keskipohjalaisia museoita ja kulttuuriympäristöjä. Www-dokumentti. Saatavissa:

<http://museot.keski-pohjanmaa.fi/index.htm>. Luettu 5.2.2011.

Kulttuurimatkailun kehittämisstrategia kansainvälisille markkinoille 2009-2013. Matkailun edistämiskeskus.

Malmi, P. 1995. Kulttuuripalveluiden matkailullinen merkitys. Teoksessa S. Aho & H. Ilola (toim.) Matkailu alueellisena ilmiönä. Oulun yliopisto: Pohjois-Suomen tutkimuslaitos, 149–159.

Matkailu Kannus. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://www.matkailukannus.fi/>.

Luettu 17.1.2011.

MEK-Matkailu edistämiskeskus 2011. Www-dokumentti. Saatavissa:

[http://www.mek.fi/w5/mekfi/index.nsf/\(pages\)/index](http://www.mek.fi/w5/mekfi/index.nsf/(pages)/index). Luettu 5.2.2011.

Metsämuuronen, J. 2009. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä. Helsinki: International Methelp Oy.

Pasanen, K. & Hakola, E. 2009. Suomalaisten kulttuuritapahtumien matkailullinen merkittävyys ja kansainvälinen potentiaali. Helsinki: Matkailun edistämiskeskus.

Petrisalo, K. 1995. Etninen kulttuuri turismin kohteena. Teoksessa S. Aho & H. Ilola (toim.) Matkailu alueellisena ilmiönä. Oulun yliopisto: Pohjois-Suomen tutkimuslaitos, 140–148.

Rattasepp, E. 2010. Kamarikuoron Maarja kuoronjohtaja haastattelu 7.8.2010.

Rauhala, L. 2004. Ihminen kulttuurissa - kulttuuri ihmisessä. Helsinki: Gaudeamus.

Rossica choir. Ancient music centre Rossica. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://rossica.8m.com/rossica/ross.htm>. Luettu 14.1.2011.

Uusitalo, H. 1991. Tiede, tutkimus ja tutkielma. Johdatus tutkimuksen maailmaan. Juva: WSOY.

Vallo, H. & Häyrinen, E. 2003. Tapahtuma on tilaisuus. Opas onnistuneen tapahtuman järjestämiseen. Helsinki: Tietosanoma Oy.

Vanhamäki, S. 2008. Suomalainen kulttuuritarjonta kansainvälisille markkinoille – matkailun alueorganisaatioiden näkökulma. Matkailun edistämiskeskus.

Verhelä, P & Lackman, P. 2003. Matkailun ohjelmapalvelut. Porvoo: WSOY.

Vilkkä, H & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Tammi.

Vuoristo, K. 2002. Matkailun muodot. Helsinki: WSOY.

Saitteko riittävästi tietoa ennen festivaalia?.....

.....

Jäikö teille jotain epäselväksi?.....

.....

Saitteko tarpeeksi tietoa aikatauluista ennen festivaalia?.....

.....

Olitteko tyytyväinen oppaaseen? (Jos et, niin miksi?).....

.....

Oletko aiemmin vierailut Kannuksessa?.....

.....

Mikä jäi mieleen Kannuksesta?.....

.....

Teidän mielipide Kannusta laulaen festivaalista.....

.....

Oliko mielestäsi liian monta esiintymistä kolmen päivän aikana?.....

.....

Oliko mielestäsi riittävästi vapaa aikaa?.....

.....

Olitteko tyytyväinen järjestettyihin vapaa-ajan ohjelmiin?.....

.....

Teidän mielipide majoituksesta ja ruokailusta.....

.....

Täyttikö matka teidän odotukset?.....

.....

Muuta.....

.....

.....

Kiitos, kun vastasitte kyselyyn.

Hyvää matkaa!

Anita Laakso

Kannusta Laulaen – Kannus Sings

15.1.2010

Vastaanottajan nimi
Lähiosoite
Postinumero ja Paikka
Maa

KUTSU

Kutsumme teidät (kuoron nimi/vetäjä jne.) osallistumaan Kannusta laulaen kuoro-
festivaaliin, Kannus Sings – tapahtumaan 6.-8.8.2010 Kannukseen.

Festivaali alkaa perjantaina, mutta teidän olisi hyvä olla täällä Kannuksessa jo
torstaina 5.8.2010. Festivaali päättyy sunnuntaina 8.8.2010, joten kotimatka alkaa
puolen päivän jälkeen.

Kannuksessa majoituskustannuksista vastaa Kannuksen Kirkkokuoro Ry ja yhdis-
tys tarjoaa myös lounaan laulajille kerran päivässä.

Tervetuloa!

Kannuksessa 12.1.2010

Kannusta Laulaen – Kannus Sings

Terttu Korte
Kaupunginjohtaja

Sisko Hihnala
Taiteellinen johtaja